

BLADWYSER.

A

- A (van — tot z) 107.
a (ww.) 147.
aambeeld (altyd op dieselfde — hamer) 107.
aan (— wees) 36, 93, 107.
aandpraatjies (sy — en more-praatjies kom nie ooreen nie) 107.
aandskof (hy ry —) 57, 94, 95.
aandskool (hy hou —) 94, 95.
aandoggie (hy is op die —) 95.
aangeklam (— wees) 36, 93, 108.
aangesigte (iemand met twee —) 108.
aanhou (— wen) 40, 108.
aanklam 54, 108.
aanlê 95, 108.
aanspraak (— maak op iets) 108.
aanspraak ('n — hê aan iemand) 108.
aanspreek (die bottel —) 109.
aanstoot (— gee) 109.
aanstoot (— neem (aan, uit)) 109.
aanstoots (steen des —) 44, 109.
aantrekkingskrag 95.
aap (jy is maar 'n —) 109.
aap (— op 'n bokstert) 23, 59, 109.
aap (— wat ben je 'n mooi jon-ge) 110, 448.
aap (die — is uit die mou) 110.
aap (al dra 'n — 'n goue ring hy bly tog maar 'n lelike ding) 39, 110.
aap (jy dink dat jy 'n — aan die stert beethet) 110.
aap-aap (— speel) 109.
aapstert (iemand — gee) 7, 36, 91, 110.
aapstert (jou klein —) 109.
aarde (in goeie — val) 84, 110.
aardigheid (dat dit 'n — is) 110.
aardjie (— na sy vaartjie) 44, 111.
aasvoël (sy lyf — hou) 59, 111.
abc (dis vir hom nes —) 111.
abc (hy ken nie die — nie) 111.
abc (die — van 'n vak byv.) 111.
Abraham (— se skoot) 37, 82, 85, 111.
Abraham (hy het in — se skoot groot geword, maar daar was dorings in) 37, 51.
Adam (die ou —) 112.
Adam (ons is famielie van — se kant af) 112.
Adam (ek ken hom nie van — se kant af nie) 49, 83, 112.
Adam (wat het — van voor wat (Eva van agter het?) 112.
Adam (— sê dis Eva, en Eva sê, dis die slang) 112.
adamsappel 112.
adamsvy 112.
aderjan-praatjies 99.
af (ek wil daarvan — wees) 113.
afdraand 57, 64.
afdraand (hy of sy is op die —) 113.
afdraand (dit gaan nou —) 113.
afduiweel 100.
afgedankste 341.
afgestof (— word) 11.
afgod ('n — van sy maag maak) 113.
afgod 85.
afjak ('n — gee of kry) 113.
afklap (afklop) 114.
af sien van 7.
afskeep (iemand —) 54, 114.
Agie (nuuskierige —) 105, 114.
agterbaks 7.
agterbly (— wen) 115.
agterdeur ('n — oophou) 114.
agterlaaier 97.
agtermekaar ('n — boer) 115.
agtermekaarspan 33, 57.
agteros (— kom ook in die kraal) 3, 12, 34, 57, 64, 115.
agteros (— kom ook in die juk) 115.
agterste, 37.
agterwêreld 37, 115.
akkoord (— maak) 116.
akkoord (dis nie — nie) 116.
alarm ('n vals —) 116.
aldag (liewer — wat as een dag sat) 40, 116.
alholderdientien 41, 209.
Alida (op ou — se kop trap) 30, 91, 106, 116.

aljimmers 7.
 alkant (— selfkant) 40, 63, 64, 116.
 allemattie 35.
 allemittie 35.
 almagtig 35.
 ambagte ('n man van twaalf —
 en dertien ongelukke) 117.
 amen (so seker soos — in die
 kerk) 117.
 amen (sy woord is ja en —) 116.
 amen (om alles ja en — sê) 116.
 amper (— is nog nie stamper)
 96, 117.
 amper (— is ver van Amster-
 dam) 96, 117.
 Ananias (— en Saffira) 81.
 andermans (sy voete onder --
 tafel steek) 117.
 anker (— gooi) 33, 49, 54, 94,
 117.
 apie (jy is —) 109.
 apie (ek het jou — gemaak) 59,
 109.
 appel (die — val nie ver van die
 boom nie) 118.
 appel (vir 'n — en 'n ei) 118.
 appelpoe 99.
 appeltjie (met iemand 'n — skil)
 118.

ark (dit kom uit Noag se —)
 so oud soos Noag se —) 118.
 arm (van 'n stoel) 20.
 arm (so — soos Job) 118.
 arm (— maar eerlik) 39, 118.
 armbus (hy wil ook 'n stuiwer in
 die — gooi) 20, 51, 118.
 armoede (— is soos 'n maer
 hond wat aan 'n been koue)
 119, 208.
 armoede (— leer bene kou) 34,
 119.
 armoede (— is geen skande nie)
 119.
 as (iemand se hand in die —
 slaan) 20, 58, 64, 95, 119.
 as 35.
 as (in sak en —) 119.
 as (— is verbrande hout) 96, 119.
 as (jy sal hom nie uit die — wil
 skop nie) 9, 120.
 asem (gebrek aan —) 120.
 asjas ('n regte ou —) 120.
 askat 4.
 askoekslaan 60, 120.
 asyn ('n gesig so suur soos —)
 120.
 asynvat ('n gesig so suur soos 'n
 —) 96.

B

Ba (geen — of boe sê nie) 120.
 baadjie (op sy — kry) 91, 121.
 baadjie (— uittrek) 23, 36, 91,
 121.
 Baäl (hulle het nog nie die knie
 voor — gebuig nie) 82, 121.
 baan ('n — opskop) 121.
 baan (iets op die lange — skuiwe)
 122.
 baas (die — maak die plaas) 122.
 baas (daar is altyd — bo —) 122.
 baas (sy eie — wees) 122.
 baas (eers — dan Klaas) 123.
 baasbakleier 123.
 baasduiwele 123.
 baasraak 123.
 baasspeel 122.
 baasswemmer 123.
 baasvredemaker 123.
 baba 123.
 babatjie 123.
 babatjie (— kyk) 4.
 babatjie (— vang) 4, 37, 59, 123.
 Babel (toring van —) 123.
 Babilonstoring 123.
 baiesukkel 99.
 bak (gou by die —, maar lui by
 die werk) 33, 39, 40, 47, 64,
 123.

bak (die — aangee) 11, 95.
 bak (— staan) 124.
 bak (iemand 'n poets —) 124.
 bak (— en brou) 39, 124.
 bak (iemand in die — spit ens.)
 12, 58, 64, 124, 206.
 bak (in die — raak) 124.
 bakboord (van — na stuurboord)
 54, 125.
 baken (— steek) 13.
 bakore 124.
 baksteen 99.
 bal (die — misslaan) 125.
 balk ('n kruisie aan die — maak)
 125.
 balk (die — in sy eie oog nie
 merk nie) 84, 125.
 balke (— sae) 154.
 balsem Gileads 125.
 bande (die — nouer toehaal) 55.
 bank (deur die —) 4, 126.
 bars (— of buie) 39.
 Barsvlei 98.
 bas 36.
 bas (op sy — gee) 121, 126.
 bas (tussen die — en die boom)
 39, 68, 126.
 basta 126.

- been (sy — breek) 126.
 been (iemand se — trek) 75.
 beenaf (— wees) 126, 127.
 Beenbreek 98.
 been-in-die-lug lê 127.
 bene (hy sal nie ou — maak nie) 127.
 bene (— roer) 127.
 bene (ou — lkou) 127.
 bene (iemand — maak) 127.
 bees (dan eet ek 'n — op) 171.
 beesbak ('n —) 127.
 begaan (— met iets) 128.
 beginsel (— der smarte) 44, 82, 85, 128.
 begrafnis (te laat vir sy eie — wees) 37, 128.
 begrip ('n goeie — het 'n halwe woord nodig) 128.
 bekaf (— wees) 128.
 bekering 83.
 belofte (— maak skuld) 128.
 Benjamin 81, 128.
 beproef (— alle dinge) 85, 129.
 berg ('n — van 'n molshoop maak) 129.
 berg (as die — nie na Mohamed wil kom nie, dan moet Mohamed na die — gaan) 129.
 berg (— toe gaan) 4, 59, 129.
 berge (— versit) 129.
 besems (nuwe — vee skoon) 130.
 besete 85.
 besin (— eer jy begin) 130.
 beskimmeld 130.
 betakel (die kind het hom —) 130.
 beterwete (teen sy —) 130.
 betrek (iemand —) 43, 130.
 betrekking ('n — op iemand hê) 130.
 beweging (mense van gelyke — as ons) 130.
 biesiespol (jou — !) 130.
 bietjies (alle — help) 132.
 Bileamsesel 81, 85.
 binnevet 99.
 blaadjie ('n nuwe — omslaan) 132.
 blaas (laat —) 132.
 blaas (hy laat hom nie met 'n — ertjies op loop ja nie) 132.
 Blad 99.
 blad (— steek) 11, 132.
 blad (— gee) 4.
 blaf (sy — is erger as sy byt) 132.
 blikkantien (die laaste sien van die —) 40, 133.
 blikkies (dit gaan jou —) 99.
 Blikoor 63, 97, 99.
 blind (niemand is so — as wie nie wil sien nie) 133.
 blinde (in die land van die — is een-oog koning) 133.
 blindemannetjie 133.
 blindemolletjie 133.
 blits (loop soos 'n vetgesmeerde —) 98.
 bloed (waar — nie kan loop nie, daar kruip dit) 133.
 bloed (— is dikker as water) 134.
 bloed (— tap uit 'n klip) 134.
 bloedhoring 97.
 blok (— van 'n kind) 134.
 Bloksberg (ek wou dat jy op — sit) 43, 50, 68, 100, 134.
 blom ('n — maak) 11, 135.
 Blom (ek sal hom aanhaal soos — vanmelewe die hond aangehaal het) 13.
 bloots (— ry) 58, 135.
 blou ('n — skeen kry) 135.
 blou (praat tot jy — word) 135.
 blou (— Maandag) 49, 135.
 blou (elke — Maandag) 136.
 blou-blou (iets — laat) 135.
 blouboontjies 136.
 blus (sy — is uit) 136.
 bobbejaan 136.
 bobbejaanbout 97.
 bobbejaantjie (— vang) 37, 59, 64, 123, 137.
 boedel (— oorgee) 4, 33, 37, 137, 282.
 boeglam 4.
 boek (hy praat soos 'n —) 137.
 boek ('n geslote —) 137.
 boeke (sy — loop deurmekaar) 138.
 boeke (in iemand se goeie — wees) 137.
 boekie (baie op sy — hê) 138.
 boekvattyd 78, 234.
 boer (hy — daar) 138.
 boer (moenie die — die kuns afvra nie) 138.
 Boerbok 99.
 boeremakietie 13.
 boeta 232.
 bog (dis —) 138.
 bog (— met jou) 138.
 boggel (hy lag hom 'n —) 37, 139.
 boggie ('n —) 138.
 bogperd ('n — ens.) 138.
 bogterig 138.
 bogtery 138.
 bok (— op die muur wees) 139.
 ook (so bang soos 'n — vir 'n skoot hael) 58, 139.

- bok ('n ou — hou ook van) 139.
 jong blaar) 139.
 bok ('n — skiet) 139.
 bok-bok (— staan styf) 109.
 bokbaard 140.
 bo-kerf (— trek) 57, 140.
 bokke (skape en — word van me-
 kaar **geskei**) 82, 139.
 bokke (hy jaag —) 93, 177.
 bokknieë 61, 140.
 bokkom (hy kan nie — braai nie)
 9, 12, 59, 141, 147.
 bokkom ('n droë —) 141.
 bokmelk (lewe van wurg en —)
 91.
 bokspring 140.
 bokveld (— toe gaan) 4, 36, 82,
 83, 140.
 bol (in die — gepik) 141.
 bolmakiesie (— slaan) 3, 141.
 bombalie (— maak) 141.
 bont (die klippe lê — hier) 141.
 bont (— praat) 141.
 bont (— staan) 94, 141.
 bontspan 33, 57.
 boom (die — aan sy vrugte ken)
 142.
 boom (hy is op die — van sy kis)
 142.
 boompie (buig die — solank hy
 nog jonk is) 142.
 boompie (— groot plantertjie
 dood) 39, 142.
 boonskraap)
 boonskraapsel) 6, 60, 142.
 boontjie (as dit nie waar is nie,
 dan ben ek 'n —) 44, 143,
 171.
 boontjie (— kry sy loontjie) 143.
 boontjies (in die — raak) 143,
 288.
 boord (oor — gooi) 143.
 bors (teen die — stuit) 144.
 bos (in die — trap) 144.
 bos (iemand om die — loop) 36
 144.
 bos (agter die — getroud) 144.
 bos (jy sal hom nie agter elke
 — uitskop nie) 60, 64, 144.
 bossies (— toe gaan) 37, 144,
 147.
 bossies (geld soos —) 60, 144.
 bottel (te veel van die — hou)
 144.
 bottel (die — gesoen) 36, 93, 145.
 bottel (in die — kyk) 93, 144,
 226.
 botter (in die — val) 145.
 botter (die — sal braai) 145.
 botter (dit is — op sy brood) 145.
 botter (— by die vis) 145.
 botterkop 146.
 bottertande (— uittrek) 145.
 bou (gaan —) 11, 95.
 braak (— lê) 7.
 brand (hy sit altyd in die —)
 146.
 brand (hy — van die skuld) 339.
 brandarm 146, 339.
 brandbrief 146.
 brander 146.
 bredie (iemand — maak) 36, 146,
 176.
 breed (hy het dit nie — nie) 146.
 breekkierie 98.
 breekspul 146.
 briek (die — aandraai) 33, 57,
 147.
 briekblok 57.
 briewe (anderman se — is duister
 om te lees) 147.
 broeder 85.
 broek (sy dra die —) 147.
 broek (hy het te vinnig deur die
 — gespring) 147.
 broek (dit sit nie in sy — nie)
 147.
 broek (— aanpas) 36, 91, 147.
 broek (hy kan nog nie — vas
 maak nie) 147.
 broek (— verbinde) 147.
 broek (— losmaak) 37, 147.
 broekmannetjie 97.
 broekskeur (— hê) 48, 64, 58, 148.
 bromkatjies 99.
 brood (hy sal dit nog op sy —
 kry) 148.
 brood (die een se dood is die an-
 der se —) 148.
 brood (wiens — men eet, wiens
 woord men spreek) 8, 148.
 brood (iemand se — uit sy mond
 neem) 148.
 brood (jy kan dit op jou —
 smeer) 148.
 brood ('n mens kan van — al-
 leen nie lewe nie) 149.
 broodjies (mooi — bak) 149.
 bruid (die — is in die skuit, nou
 is die mooi praatjies uit) 149.
 buiging ('n — maak) 11.
 buikvol (— vir iets wees) 149.
 bul (die — by die horings vat)
 149.

buskruit (hy het nie die — uit-
gevind nie) 23.
byderhand (— wees) 196.

bye (tussen die — maar nog nie
by die koek nie) 13.
Bysteek 98.

C

Canterbury (dis ou nuus van —)
63, 104.

Cloete (die rondte van vader —
doen) 63, 104, 150.

D

Daad (op hete —) 44, 150.
daad (op die —) 150.
Daantjie (iemand opdreun tot by
oom — in die kalwerhok) 12,
37, 59, 105, 150.
Daantjie (sê groetnis vir oom —)
106, 150.
Daantjie (neef — Loslaat) 99.
daarnatoe (dis tot —) 150.
dadels (daar kom — van) 150.
dae (die laaste der —) 44, 85,
151.
dag (in verskeie betekenisse) 150
dag (elke — het genoeg aan
syselfs kwaad) 85, 150.
dag (dit verskil soos — en nag)
150.
dag (die — breek aan) 151.
dag (verag nie die — van kleine
dinge nie) 151.
Dan (van — tot Berseba) 152.
dandy 3.
danig 152.
Dawid (hy weet waar — die wor-
tel gegrawe het) 51, 106, 152
154.
Dawid (— en Jonathan) 81, 154.
de (wat — duiwel) 44.
Debora 81.
Delila 81.
dennekwaste (— sae) 91, 154.
derdemannetjie (— speel) 154.
derms (hy het — in sy kop) 154.
deur (met die — in die huis val)
22, 154, 215.
deur (met — en kosyn in die huis
val) 154.
deur (voor jou eie — vee) 154.
deur (as iemand nie agter die —
staan nie, sal hy 'n ander ook
nie daar soek nie) 9, 155.
deurloop (iemand —) 91, 155.
deurmekaar 155.
deurslag 99
deurstraling (— hê) 147.
dief (elkeen is 'n — in sy ne-
ring) 155.
dien (— te weet) 7.
dier 308.

diertjie 308.
dig (hou maar —) 155.
dik (— vriende) 155.
dik (daar — in sit) 156.
dik (— wees vir iemand) 156.
dik (deur — en dun gaan) 39, 69,
156.
ding (die een — moet jy doen en
die ander nie nalaat nie) 156.
disnis (iemand — loop) 156.
dit (oor — en dat) 156.
dode (duisend — sterwe) 158.
doekies (geen — omdraai nie) 156.
doel (die — heilig die middele)
157.
Dog (weet jy wat het — gemaak?)
35.
dogter (as jy die — wil hê, moet
jy eers die moeder wen) 157.
dokters (sagte — maak stinkende
wonde) 157.
dolverlief 157.
Domkrag 99.
Donderdag (hy kry nog sy —)
13.
donker (die — het oë) 34.
donkerbek 11.
donkerwerk (— is konkelwerk) 39,
40, 157.
donkie 157.
donkie (van 'n — kan jy 'n skop
verwag) 157.
dood (om die — nie) 158.
dood (hy is goed om 'n ryk man
se — te gaan haal) 13.
dood (iemand die — op die lyf
ja) 158.
dood (die — is in die pot) 158
dood (die — moet 'n oorsaak hê)
158.
dood (so — soos 'n mossie) 158.
dood (— is die mossie) 158.
dood (liewer — as uit die mode)
41, 96, 158.
dood (die een se — is die ander
se brood) 159.
dood (wat nie — maak nie, maak
vet) 159.
Dooddrink 98.

- doodgegooi (— wees op 'n meisie) 94, 159.
 doodkry (my — is min) 159.
 doodluiters (hom — hou) 256.
 doodmaak 159.
 doof (niemand is so — as wie nie wil hoor nie) 75, 150.
 dooimansdeur (voor — kom) 150.
 dooiperd 11.
 dop ('n — steek) 3, 64, 160.
 dop (hy het in die — gekyk) 93, 160.
 dop (skaars uit die — wees) 160.
 dopemmertjie 161.
 dophou (iemand —) 58, 64, 161.
 dophouer 161.
 doppie (sy — het afgeklap) 11, 58, 160.
 doppie (as die — klap, val die bok) 58.
 dopsteker 160.
 doring (hy is 'n —) 161.
 doring ('n — in die oog) 161.
 doring (jou —!) 22, 131, 161, 213.
 doring ('n — in die vlees) 161.
 dorings (eer die pad vol — word) 60, 161.
 Dorkas 161.
 Dorkasgestig 162.
 Dorkashuis 82, 162.
 douvoordag 39, 151.
 dowe ('n — kwartel) 159.
 dowe (dis nie vir — neute nie) 160.
 dowe (dit het jv aan geen — gesê nie) 160.
 draad 162.
 draad (sy lewe hang aan 'n —) 162.
 draad (kort van —) 162.
 draad (iemand se laaste — uit-trek) 162.
 draad (sy — is geknip) 162.
 draadwerk (hy het alte veel —) 162.
 draai (nie sy — kry nie) 162.
 draai (hy — daar) 95.
 draai (met 'n — loop) 36, 163.
 draaitjies (sy — maak) 94.
 dreuning (sy — teëkom) 36, 164.
 drie (het spruit — ook water gekry) 60.
 driemaal (— is skeepsreg) 54, 163.
 Drink-my-droog 98.
 droëlewer (hy is —) 254.
 Droëribbetjies 99.
 drome (— is bedrog) 164.
 dronk (so — soos 'n eendjie) 163.
 dronk (so — soos 'n tol) 73, 163.
 dronk (dit slaan my —) 163.
 droog (nog nie — agter die ore nie) 163.
 droogsit (iemand —) 94, 95, 163.
 droom (iemand uit die — help) 163.
 druiwe (sy — teëkom) 36, 164.
 druiwe (die — is suur) 164.
 druiwestokke (die — werk met hom) 93.
 druk ('n boek in die —) 19.
 drumpel (die — trap) 33, 49, 94, 164.
 druppel ('n — aan 'n emmer water) 164, 323.
 druppel (op 'n — water na mekaar lyk) 164.
 duie (in — val) 165.
 duifie (— sonder gal) 165.
 duim (iets uit sy — suie) 36, 165.
 duim (iemand onder die — hou) 165.
 duim (— vashou vir iemand) 68, 165.
 duimkruid 97.
 duimpie (iets op sy — ken) 166.
 duimsnuif 97.
 duisend ('n man —) 166 209.
 duisendmaal (— liewer) 166.
 duiwe (onder anderman se — skiet) 95, 165.
 duiwel (die — gaan om soos 'n Britse leeu) 79.
 duiwel (so bang soos die — vir 'n knapsak) 54, 166.
 duiwel (so bang soos die — vir 'n soutsak) 101, 102, 166.
 duiwel (so bang soos die — vir 'n slypsteen) 101, 102, 167.
 duiwel (op sy — kry) 103, 167.
 duiwel (hy is 'n —) 167.
 duiwel (die — in wees) 167.
 duiwel (die — weet alleen) 184.
 duiwel (loop of die — agter jou is) 41, 103, 167.
 duiwel (met geweld kan jy die — van 'n krans afja) 60.
 duiwel (hy ontsien geen — en sy moer nie) 167.
 duiwel (praat van die — ens.) 103, 168.
 duiwel (die — sal jou ry) 103, 168.
 duiwel (ledigheid is die — se oor-lussing) 168, 251.
 duiwel (hy is 'n — om te werk) 100, 168.
 duiwel (gee die — wat hom toe-kom) 168.
 duiwel (hoe meer die — het, hoe meer wil hy hê) 168.
 duiwel (tussen die — en die diep see) 75.

duiwel (die — sit jou voete reg)
 103.
 duiwel (dank jou die —) 168.
 duiwelsdood (iets — doen) 169.
 dwaling (die laaste — is erger as
 die eerste) 169.

dwars ('n — vent) 169.
 dwarstrek 169.
 dwarstrekker 169.
 dwarstrekkery 169.

E

Een (— teen tien) 169.
 een (tien teen —) 169.
 een (hy het — te veel in) 169.
 een-twee-drie 169.
 eenbeentjie (hy kan nie — staan
 nie) 36, 93, 169.
 een-streep-deur 170, 282.
 een-stryk-deur 170.
 eend (dis water op 'n — se rug)
 170.
 eend (die belofte is goed, maar
 die — lê die eier) 170.
 eendrag (— maak mag) 170.
 eendvoël (ek sal jou slaan dat jy
 jou ma vir 'n — aansien) 35,
 37, 170.
 Eerlik (— het 'n os geslag en
 Fatsoenlik het hom opgevrete)
 34, 171.
 eersgeboortereg (sy — vir 'n bord
 lensiesop verkoop) 171.
 eet (as dit waar is — ek my hoed
 op) 171.
 eet (— wat jy wil, en ly wat
 daarop volg) 171.
 eet (— wat gaar is, ens.) 21, 171.
 eetlus (verandering van spys gee
 goeie —) 171.
 eie (— doen — geen skade nie)
 171.
 eie (op sy —) 172.

eien (iemand —) 172.
 eienskap (dit gee —) 172.
 eier (liewer 'n halwe — as 'n leë
 dop) 172.
 eiers (op — loop) 172.
 eksamen (hy wil — maak) 92.
 eksieperfeksie 172.
 Ekstra 99.
 element (in sy — wees) 172.
 elfder (ter — ure) 85, 172.
 elf-en-dertigste (op sy —) 172.
 elkeen (— se gouigheid) 27, 173.
 elmboog (— lig) 6, 36, 47, 93,
 173, 229.
 end (aan die kortste —) 173.
 end (aan die langste —) 173.
 Engels (— praat) 173.
 erg (sonder —) 173.
 ergernis (wee diegene deur wie
 die — kom) 173.
 erfgeld (— is swerfgeld) 40, 173.
 esel (pas op, die — sal praat) 173.
 esse (— gooi) 174.
 evangelie (dis nie alles — nie)
 174.
 evasgeslag 174.
 evasvy 112.
 ewigheid (na die — verhuis) 35.
 ewigheid (in der —) 44, 85.

F

Fair 2.
 famielie (— wees so ver soos van
 hier na Kafferland) 37, 174.
 fancy-bal 3.
 Fariseër 174.
 Fariseërs gesig 174.
 feiting 4.
 Ferreira (vat jou goed en trek —)
 105.
 fiemies (vol — wees) 174.
 fleur (op sy —) 175.

flikkers (sy — maak) 49, 94, 175,
 295.
 fluit (na iets —) 175.
 fluit (gaan —) 175.
 fluit-fluit (iets — doen) 175.
 fonteintjie (—, ek sal nie sê, ek
 sal nie weer van jou water
 drink nie) 69, 175.
 fratse (— verkoop) 176.
 frikkedel (van iemand — maak)
 36, 146, 176, 237, 359.

G

Gabbat 11.
 gal 176.
 galagtig 176.
 galbitter 176.

Gamaliël (aan die voete van —
 sit) 81, 176.
 Gamsgeslag 82, 176.
 ganse (— sonder vere soek) 176.

ganse (— pluk) 177.
 ganse (— aanja) 59, 177.
 gansgaar 4.
 gaste (ongenuoide — moet agter die deur staan) 41, 51, 177.
 gasvryheid 28.
 gat (iemand 'n — in die kop praat) 37, 177.
 gat ('n — lieg) 177.
 gat (by die — af) 177.
 gatjieponners 97.
 gebakend (kort —) 49, 177.
 gedaan 178.
 gedomp 31, 35.
 gedoriewaar 31.
 gedosiewaar 31.
 geelpak (die — aanhê) 178.
 gees (soos 'n — lyk) 178.
 gees (die — is gewillig maar die vlees is swak) 82, 178.
 Gehasie (vanwaar —?) 81, 178.
 gehate (hy is — goed) 190.
 geite (hy het allerhande —) 11.
 geitjie (so kwaai soos 'n —) 41, 59.
 gek (met iemand die — skeer) 72, 178.
 gek (iemand vir — hou) 48, 179.
 gek (— wees na iets) 179.
 gekheid (alle — op 'n end) 179.
 gekonfyt (in iets — wees) 179.
 gelag (die — betaal) 179.
 geld (die — groei nie op my rug nie) 180.
 geld (vir kwaad — rondloop) 180.
 geld (— wat stom is, maak reg wat krom is) 88, 180.
 geld (— soos bossies maar skuld soos sand) 37.
 geld (sy — pla vir hom) 180.
 geld (vir geen — ter wêreld nie) 180.
 geld (— regeer die wêreld) 180.
 geld (vriendelikheid kos nie — nie) 180.
 geleentheid (— gee geneentheid) 181.
 geleentheid (— maak die dief) 181.
 geleerder (hoe —, hoe verkeerder) 39, 181.
 gelid (ook in die — wees) 181.
 geluk (meer — as wysheid) 181.
 geluk (jy kan van — praat) 181.
 geluk (daar is altyd — by 'n ongeluk) 181.
 geluksvoël 181.
 gemaak (so — en so laat staan) 40, 182.
 genadebrood (— eet) 182.

gepik 36.
 gepikkewaan 13, 36.
 gesangetjie (sy — is uit) 182.
 geskore (— wees) 44, 182.
 geskree (veel — en weinig wol) 42.
 geslepe (— wees) 36, 182.
 gesond (— soos 'n vis in die water) 182.
 gesondheid (— in die rondheid, al die mooi meisies in die blomtyd) 96, 182.
 geswawel 23.
 getakel 130.
 geweer (sover as jy met 'n — kan skiet) 19.
 gewente (die — maak die gewoonte) 183.
 geweste (na die — van rus en vrede) 35.
 gewete (rein —) 183.
 gewete (sy — is met 'n brandyster toegeskroei) 183.
 gewoë (— en te lig bevonde) 85, 183.
 gewoonte (— is die tweede natuur) 183.
 ghaapgrawers 97.
 Gideonsbende 81.
 gierigheid (— is die wortel van alle kwaad) 183.
 Gilfelling 99.
 gister (ek is nie van — nie) 183.
 glaashuis (as 'n mens in 'n — woon, moet jy nie met klippe gooi nie) 184, 215.
 glaaskas (iemand in 'n — sit) 184.
 glas (hy het in die — gekyk) 93.
 glasmaker (was jou pa 'n —?) 184.
 gly (laat —) 184.
 gly (ly of —) 184.
 goed (ver van jou —, naby jou skade) 39, 87, 88, 184.
 goedkoop (— is duurkoop) 40, 39, 184.
 Gods (dit — onmoontlik) 31.
 goeie (— weet) 184, 274.
 goeie (sou ons die — ontvang, en nie die kwade nie?) 82, 184.
 goewerneur (hy verbeel hom dat die — se hond sy oom is) 50.
 gogga (— tik) 13, 98.
 Goliath (dis 'n reus —) 81, 185.
 gonna (O —!) 35.
 Gorreldraai 98.
 gort (die — is gaar) 39, 185.
 goud (dis nie alles — wat blink nie) 185.

goud (so goed soos —) 41, 185.
 gouigheid (dis elkeen se —) 27.
 graaf ('n — 'n — noem) 71, 185.
 gramadoelas (hy kom van die — af) 60.
 grap ('n — en 'n half) 185.
 grap ('n mooi —) 185.
 grappies (alle — (malligheid, speletjies) op 'n end) 179.
 grappies (alle — op 'n stokkie) 179.
 gras (nie — onder sy voete laat groei nie) 185.
 gras (geen — oor iets laat groei nie) 186.
 gras (amper van die — af) 23, 36, 58, 186.
 Grieks (dis — vir my) 186.
 Griet (grote —) 186.
 Griet (Swart — soen) 36, 91, 93, 186.
 groete (sê — aan die vrates) 186.
 grond (tot in die — bederwe) 186.

grond (tot in die — van sy hart) 187.
 grond (— wen) 187.
 grond (geen — onder sy voete nie) 187.
 grond (die — is te koud vir hom) 187.
 grond (— vat nie) 187.
 grond (die — is nie goed genoeg vir hom nie) 187.
 grond (dit wil nie — vat nie) 187.
 grond (hy het glad nie — gevat nie) 187.
 grond (die — is ongelyk vir hom) 93, 187.
 grootjie (loop na sy —) 35, 187.
 grootmense (eers — en dan langore) 188.
 grootpraat (— is niemand se maat) 20, 34, 40, 188.
 gros (by die — verkoop) 188.
 gruweldaad 188.
 gryns (hy is — voor sy tyd) 188.
 gunste (— en gawe) 39.

H

Haai (— is in die see) 188.
 haaiivlakte 188.
 haak (in die — wees) 188.
 haan (daar sal geen — na kraai nie) 188.
 haan (elke — is koning op sy eie mishoop) 189.
 haan (sy — moet koning kraai) 190.
 haantjie (hy is 'n klein —) 190.
 haar (daar is nie 'n bang — op sy kop nie) 190.
 haar (op 'n —) 190.
 haar ('n man met rooi — ens.) 191.
 haaragter 213.
 haarnaasagter 213.
 haarnaasvoor 213.
 haaropag 213.
 haaropses 213.
 haaroptien 213.
 haaroptwaalf 213.
 haarvoor 213.
 haas (hoe meer — hoe minder spoed) 192.
 hak-en-tak (— lewe) 192.
 hakke (op iemand se — wees) 192.
 Halfkroon 98.
 halfmaan (hy kom met 'n —) 28, 192.
 halfmas 54.
 hals (met — en mag) 192.
 halfsoorkop 192.

halter (die — afhaal) 58, 193.
 hand (met — en tand) 39.
 hand (dan kan my — afval) 171.
 hand (van die — tot die mond val die pap op die grond) 193.
 hand (die — van 'n vrou, man) 193.
 hand (— en mond belowe) 193.
 hand (die — in die sak steek) 194.
 hand ('n — in iets hê) 194.
 hand (net so min as jy met jou — aan die hemel kan raak) 194.
 hand (in die — kom) 194.
 hand (die — aan iets hou) 194.
 hand (sy — teen iemand optel) 194.
 hand (die een — was die ander) 195.
 hand (van die — tot die mond lewe) 195.
 hand (jy kan geen — voor jou oë sien nie) 195.
 hand (aan die — gee) 196.
 hand (die — bo iemand se hoof hou) 196.
 hand (dit lê voor die —) 196.
 hand (nie iemand se — kan hou nie) 196.
 hand (iemand in die — werk) 196.
 hand (op iemand se — wees) 196.
 hand (vrye — hê) 197.

- hande (sy — in onskuld was) 82, 196.
 hande (baie — maak ligte werk) 21, 195.
 hande ('n mens kan nie yster met — breek nie) 194.
 hande (met die — in die hare sit) 22, 194.
 hande (— tuis) 195.
 hande (sy — vol hê) 195.
 hande (sy — staan vir niks verkeer nie) 195.
 hande (sy steek nie haar — in kou water nie) 193.
 hande (sy — jeuk) 193.
 hande (met die — oormekaar sit) 194.
 hande (iemand onder — neem) 196.
 hande (iemand op die — dra) 197.
 hande (die — slap laat lê).
 hande (sy — is vry) 197.
 hande (koue —, warm liefde) 39, 40, 197.
 handel (iemand se — en wandel) 198.
 handperd (iemand vir 'n — hou) 58, 197.
 handvol (hulle is nie — nie, maar landvol) 194.
 hang (aan iemand se lippe —) 198.
 hang (sy kop laat —) 198.
 hangpootjies (met — aankom) 293.
 hans (— groot maak) 58, 198.
 hansie ('n klein —) 198.
 hanslam 198.
 hansperd 198.
 hansskaap 198.
 hardepad (— kry) 12, 33, 91, 198.
 hare (aan die — deursleep) 191.
 hare (iemand aan die — daarby-sleep) 190.
 hare (— op sy tande hê) 190.
 hare (sy — rys) 191.
 hare (ek het meer spyt as — op my kop) 191.
 hare (hulle sit mekaar in die —) 191.
 hare (iemand slaan dat die — waai) 192.
 hart (sy — sit in sy keel) 198.
 hart ('n hoë — hê) 198.
 hart (iemand of iets op sy — dra) 198.
 hart (sy — uitpraat) 199.
 hart (sy — op iets sit) 199.
 hart ('n — vir iets hê) 199.
 hart (iets op sy — hê) 199.
 hart (elke — het sy smart) 199.
 hart (daar is 'n pak van my — af) 199.
 hart (dit gaan van my — af) 199.
 hart (sy — verloor) 199.
 hart (waar jou skat is, daar is ook jou —) 199.
 hart (waar die — van vol is, ens.) 38, 199.
 hart (— en siel vir iets wees) 200.
 hart (van sy — geen moordkuil maak nie) 200.
 hart (sy — sink in sy skoene) 200.
 hart (sy — sit op die regte plek) 200.
 hart (hy kan dit nie oor sy — kry nie) 200.
 hart (iemand se — steel) 200.
 harta 232.
 hartjie (ou —) 200.
 hartlam 200.
 hawer (van — tot gort) 200.
 heb (ek — so wel) 44.
 hede (my —!) 31, 35, 201.
 heen-en-weertjie ('n —) 201.
 hef (die — in die hand hê) 201.
 heining (op die — sit) 74, 201.
 hekel (die — aan iemand hê) 55.
 hel (— op aarde hê) 201.
 heler (die — is so goed soos die steler) 44, 201.
 helm (met die — gebore wees) 201.
 help (al help dit nie, dan troos dit tog) 23.
 hemel (— en aarde beweeg) 83, 202.
 hemel (na die —) 35.
 hemel (as die — val, is ons almal dood) 37, 202.
 hemel (in die sewende — wees) 83, 202.
 hemel ('n — op aarde) 202.
 hemel (die — weet alleen) 184.
 hempie (sy — is kort) 202.
 hen ('n eiewys — lê die eier op-sy) 202.
 hening 31, 35.
 heninkie 31, 35.
 hennetjies (meisies wat fluit, ens.) 203.
 hennetjies (die plan is goed maar die — lê die eiers) 50, 170.
 hensop (vir iemand —) 203.
 here (niemand kan twee — dien nie) 203.
 herrie (op jou — kry) 121, 203.
 herrie ('n — maak) 203.
 heuning (iemand — om die mond smeer) 204.

- heuningkwas (die — gebruik) 204.
 hier (jy sal nie — nie) 10.
 hiet (iemand — en gebied) 44, 204.
 hittete 204.
 hoed (sy — vir iemand afhaal) 204.
 hoed (— vasdruk) 204.
 hoeka (van — af) 67, 204.
 hoekie (iemand om 'n — speel), 205.
 hoenderkop (— wees) 36, 205.
 hoenders (hy lyk of die — sy kos opgevreet het) 96, 205.
 hoenders (loop na die —) 35, 59.
 hoenders (met die — gaan slaap) 205.
 hoendervel (— kry) 205.
 hoepel (eerste, tweede, ens. —) 60, 142, 205.
 hoër (dit kan nie — of laer nie) 205.
 Hoërhand (daar is 'n — by) 193.
 hok (in die — wees) 58, 205.
 holrug (iets — ry) 22, 206.
 hond (so siek soos 'n —) 206.
 hond (— se kind) 206.
 hond (— maak) 206.
 hond (lyk soos 'n — wat vet ge-steel het) 206.
 hond (as jy 'n — wil slaan, ens.) 206.
 hond (jy kan 'n — die blaf nie belet nie) 207.
 hond ('n — blaf tog) 207.
 hond (hy verbeel hom dat hy die goewerneur se — se oom is) 207.
 hond (elke — kry sy dag) 75, 207.
 hond (elke — kry sy dag, maar 'n brakkie tweemaal) 37, 207.
 hond (hy maak nie — haar-af nie) 34, 40, 207.
 hond (nie om die — nie maar om die halsbandjie) 95, 207.
 hond (hy laat geen — of kat met rus nie) 208.
 hond (hy is oor die — se stert) 208.
 honde (baie — is 'n haas se dood) 206.
 honde (dag —!) 207.
 honde (kwaai — byt mekaar nie) 208.
 honde (die — blaf nie eers meer vir jou nie) 164.
 honde (twee — veg om 'n been, ens.) 208.
 honde (— wat blaf, byt nie) 8, 132.
 honde (moenie slapende — wakker maak nie) 208.
 hondelewe 206.
 honderd ('n man —) 166, 209.
 honderd-en-tien 209.
 hondesiekte 63.
 hondjie (my —!) 208.
 hondmak 206.
 honger (— is die beste kolk) 34, 209.
 hoof (van 'n skool) 20.
 hoof (iets uit sy — ken) 209.
 hoof (iemand oor die — sien) 209.
 hoofde (soveel —, soveel sinne) 38, 209.
 hoog (— en droog sit) 39, 209.
 hoog (— aan iemand hê) 210.
 hoog (— en laag sweer) 210.
 hoog (hy trap — en laag) 93.
 hoog (hy is — aan) 93, 107.
 hoogmoed (— kom voor die val) 210.
 hoogsprokend 99.
 hoogste (die — woord moet uit) 210.
 hooi (te veel — op die vurk hê) 210, 360.
 hoor (— en sien vergaan) 210.
 Horak (wat sê —?) 211.
 horing (iemand slaan dat hy na — ruik) 212.
 horingdroog 212.
 horingoud 212.
 horings (die huis is op —) 211.
 horings (die — opsteek) 212.
 hosanna (vandag — môre "kruis hom!") 212.
 hot (— en haar) 212.
 hotagter 213.
 hotagter (dit — hê) 58, 212.
 hotel (Queen's —) 91.
 hotnaasagter 213.
 hotnaasvoor 213.
 hotnot! 60, 213.
 hotnot ('n los —) 60.
 hotnotjie ('n — doodslaan) 33, 61, 213.
 hotnotsriel 36, 60.
 hotom (altyd — wil) 212.
 hotopag 213.
 hotopses 213.
 hotoptien 213.
 hotoptwaalf 213.
 hotvoor 213.
 hou ('n — eet) 177.
 hou-jou-bek-wet 99.
 Houdt den Bul 98.

hout (as dit met die groen — ge-
 beur, ens.) 214.
 hout (— sae) 154.
 houthakkers (— en waterputters)
 214.
 houtjie (op sy eie —) 4, 213.
 houtjie (so oud soos die — van
 die galg) 214.
 huid (met — en haar) 39.

huid (met die — van my tande
 ontkom) 215.
 huidjie (met — en muidjie) 38,
 39, 44, 215.
 huis (— en haard) 39.
 huis (uit 'n goeie —) 215.
 huisaltaar 85.
 husse (— met lang ore) 215.

I

Ietermagog (hy lyk soos 'n —)
 59.
 in (hy is —) 74.
 in (die trein is —) 74.
 induiweel 100.
 ingesuur 99.
 inklim (iemand —) 216.
 inloop (iemand —) 36, 216.

inpeper (iemand —) 216.
 inspan (iemand —) 216.
 instaan (vir iets —) 216.
 intrek (iemand —) 36, 216.
 isegrim 217.
 Israëliet ('n — sonder bedrog)
 217.

J

Ja (my — is my —) 4.
 Jaap (— wil nie lag nie) 217.
 jaar (in die — nul as die hingste
 vul) 37.
 jabroer 217.
 jakkals (—sê: Hardloop is 'n
 goeie ding, ens.) 42, 60.
 jakkals 217.
 jakkals (hoe kaler —, hoe groter
 stert) 51.
 jakkals ('n — verander van hare
 maar nie van nukke nie) 218.
 jakkals (hy is 'n —) 218.
 Jakkals (— trou met Wolf se
 vrou) 40, 51, 60, 218.
 jakkals (dis bo sy —) 60, 218, 354.
 jakkalsdraai (— maak) 28, 60,
 163, 218.
 jakkalsdraffie ('n —) 59.
 jakkalsstreke 60, 218.
 Jakob Velbaadjie 99.
 Jakob (die ware —) 41, 96.
 Jan (liewer blo — as do —) 44,
 88, 219.
 Jan (oom — Vasvat) 99.
 Jan Lui (— het hom dood gedra)
 35, 106, 219.
 Jan Brand (— sê: Alles sal reg-
 kom, ens.) 42.
 Jan Rap (— — en sy maat) 68,
 106.
 Jan Tieties 99.
 Jan Tuisbly (met — se kar ry)
 21, 35, 37, 91, 106, 219.
 Jan (Mal — onder die hoenders)
 6, 219.
 Jan (Dom — en Slim —) 106.

Jan (wie is nou Dom — en wie is
 Slim —?) 220.
 Jan Pampoen 220.
 Jannie (oom — met die hoepel-
 been) 106.
 Jantjie (hy het — se baadjie aan)
 4, 106.
 japsnoet 220.
 japsnoetgesig 220.
 japsnoetgevreet 220.
 japsnoetjie 220.
 jare (vet en maer —) 217.
 jas (sy — is in die wiel) 58, 220.
 Jerusalem ('n vreemdeling in —)
 82, 220.
 Jerusalem (begin by —) 221.
 jiffie (in 'n —) 75, 221.
 Job (so arm soos —) 81, 221.
 Jobsbode 221.
 Jobsgeduld 84, 221.
 jobskraaltjies 221.
 Jobstydning 221.
 jodeskool 68, 222.
 Joggom (Klein —) 99.
 jollie (hy is —) 92.
 Jona (wie is die — onder ons?)
 81, 222.
 jong (— osse inspan) 33, 37, 58.
 jonk (wat — is speul graag, wat
 oud is neul graag) 33, 40.
 jonkheid (— is ydelheid) 222.
 joostenberger 97.
 Josie ('n —) 222.
 Josie (die — in wees) 222.
 Josienukke 222.
 Judas 81, 223.

Judasgesig 81, 223.

Judasgevreet 223.

Judaskus 81, 223.

juk (dit is goed dat 'n mens sy
— in sy jeug dra) 223.

Kaal (iemand — uitskud) 223.

kaal (so — soos 'n rot) 223.

kaler (hoe —, hoe rojaler) 223.

Kaap ('n mens kan daarop — toe
ry) 37, 224.

Kaap (by die — omgaan) 37, 64,
224.

Kaap (juig omdat die — weer
Hollands is) 224.

Kaap (maak die draai by die —)
37.

Kaapse ('n hele — draai maak)
224.

Kaapse ('n — draai) 224.

Kaapse (so oud soos die — pad)
51, 57.

Kaapse (hy is nie langes die —
pad opgetel nie) 57.

kaart (moenie jou beste — speel
nie) 224.

kaart ('n deurgestoke —) 8, 224.

kaarte (oop — speel) 224.

kaas (— eet) 11, 95, 225.

Kaatjie (— van die baan) 4, 225.

Kaatjie (— Kekkelbek van Katri-
vier) 106, 225.

kaf (iemand met — vang) 225.

kaf (— praat) 225.

kaf (die — van die koring skei)
225.

Kafferland (ons is famielie so ver
soos van hier na —) 61.

kafferpak (iemand 'n — gee) 33,
56, 61, 226.

kaffersleg 61.

kafloop (iemand —) 225.

kaiings (sy — teekom) 36, 91, 164.

Kain (dis daar waar — vir Abel
doodgeslaan het) 82, 226.

Kainsmerk ('n — dra) 82, 226.

kakie 301.

kakietaal 301.

kalant ('n ou —) 226.

kalbas (in die — kyk) 93, 226.

kalf (met 'n ander se — ploë)
82, 227.

kalf (die gemeste — slag) 227.

kalf (die — is verdronke) 44, 227.

Kalie (oom —) 106.

kaliefie 234.

kalkoen (nie onder 'n — uitge-
broei wees nie) 51, 227.

kam (oor een — skeer) 227.

jukskei (elkeen staan vir sy eie
—) 223.

jukskei ('n orige —) 57, 223.

jukskeitjie ('n klein — met 'n
groot kop) 57, 223.

K

kan (in die — kyk) 36, 93, 227.

kan (sy wysheid is in die —) 227.

Kanaän (land —) 81, 228.

kanis ('n ou —) 228.

kanonskoot (— sonder koeël) 11.

kant (— en wal) 62, 228.

kant (van — maak) 228.

kant (aan — maak) 228.

kant (— en klaar) 39, 228.

kant (na die ou — toe) 228.

Kapaailand (ek was amper — toe)
13.

kapittel (iemand —) 228.

kapot 229.

karba (hy het die — gelig) 4, 64,
93.

kas (— verskuiwe) 95, 229.

kastaiings (— uit die vuur krap)
229.

†kasteel 37.

kasty (die Here — wie Hy liefhet)
83, 229.

kat (die — uit die boom kyk) 229.

†kat (as die — dik is, word die
spek bitter) 267.

kat ('n — in die sak koop) 22,
101, 102, 230.

kat (die — in die donker knyp)
230.

kat (as die — uit is, is die muis
baas) 230, 267.

kat (lewe soos — en hond) 230.

kat (so nat soos 'n —) 230.

kat (soveel van iets weet soos 'n
— van saffraan) 231.

katte (hy lyk of die — sy kos
opgevreet het) 41.

katte (snags is alle — grou) 230.

katte (as die — vergadering hou)
37.

†katswink 231.

kattekwad (— doen) 231.

katterig 231.

keel (sy eie — afsny) 261.

keel ('n — opsit) 232.

Keelafsny 98.

Keert-de-koe 98.

Kees (klaar met —) 39.

kelkiewyn 97.

ken (hy laat hom nie — aan 'n
paar sielings nie) 22, 232.

†kenta (— wees) 232.

kentag 232.

- kentang 232.
 kep (sy sit haar —) 92.
 kere (te — gaan) 232.
 kêreltjie (die — met die kurkhoed soen) 93, 233.
 kerf (in die boonste —) 233.
 kerfstok (hy het baie op sy —) 233.
 kerk (sy — is uit) 233.
 kerk (hy is in die — gebore) 233.
 kerkmuur (so arm soos 'n —) 118, 268.
 kermis (dis nie aldag — nie) 233.
 kermisbed ('n — maak) 233.
 kers (hy kan nie — vashou by iemand nie) 6, 73, 233.
 kersopsteektyd 234.
 keteltjie (sy — by 'n ander se vuur sit) 56, 234.
 ketter (vloek soos 'n —) 260.
 kettingtou (op die — blaas) 33, 57.
 kiet (— wees) 234.
 kilik (nie — of mik nie) 234.
 kind (nes 'n —) 234.
 kind (geen — of kraai hê nie) 39, 234.
 kind (— des doods) 44, 85, 234.
 kindere (— des ligs) 85.
 kinders (as jy met — uitgaan, kom jy met — tuis) 39, 40, 235, 262.
 kinders (— is 'n seën van die Here, maar hulle hou die motte uit die klere) 39.
 kinkel ('n — in die kabel) 3, 54, 235.
 kinta 232.
 kits (in 'n —) 169, 235.
 Klaagliedere (ou —) 83, 235.
 klaar (— met Kees) 235.
 klaar (— met jou) 236.
 klaarpraat (dis —) 236.
 klaarpraat 98.
 Klaas ('n ou —) 236.
 Klaasvaak 236.
 Klaasvakie 236.
 Klaasvakie (— kom aan) 35.
 Klaas Waarsêer 99.
 klae (ek kan nie — nie) 236.
 klae (— help tog nie) 90.
 klap ('n — in die gesig) 236.
 klein (ek kan dit nie — kry nie) 237.
 klein (iemand — kry) 237.
 kleingeld (— maak van iemand) 146, 237.
 kleintjies (buiten die —) 237.
 klere (dit gaat nie in my — sit nie) 237.
 klip (vir iemand 'n — uit (in) die pad rol) 58, 237.
 klip (so ver as jy met 'n — kan gooi) 19.
 klipkristen 23, 57.
 klippe (stadig oor die —) 31, 33, 58, 60, 64, 237.
 klok (hy het die — hoor lui, ens.) 237.
 klou-in-die-grond 99.
 kluitjies (— bak) 36, 238.
 knaend 238.
 knapsakboerderytjie 238.
 knapsakboertjie 238.
 knie (stamp met 'n klip op jou —) 44.
 kniediep 19.
 knieë (sy — dra) 127, 238.
 kniehalter (iemand —) 58.
 knipmesry 3, 59, 64, 238, 262.
 knoop (ek sal 'n — in my sakdoek maak) 238.
 knoop (die — sit aan die punt van die riem) 239.
 knoop 238.
 knop 99.
 knop (die — inhê) 239.
 knoppies (in sy — wees) 239.
 koeël (die — is deur die kerk) 239.
 koei ('n mens kan die — bulk nie belet nie) 207, 239.
 koeie (die — loop in die swart brand) 13, 29, 61.
 koeie (ou — uit die sloot haal) 239.
 koejawel 95.
 koek (iets vir soet — opeet) 239.
 Koerland (hy het van — se vleis geëet) 59.
 koffie (jy moet die — drink ens.) 13, 29, 41, 61, 239.
 koffiekanaal (môre na die —) 13.
 kok (as die — en die — se maat twis gekry het, ens.) 240.
 kole (iemand oor die — haal) 72, 240.
 kole (op hete — sit) 44, 240.
 Kom-laai-rus 98.
 komkommer (so koel soos 'n —) 240.
 komkommer (plesier is nes 'n jong —, ens.) 14, 41, 240.
 kommandeer (— jou honde en blaf self) 240.
 konsensie 85, 183.
 konserwatis 115.
 konsistorie (— hou) 240.
 konsistorienes 240.
 kool (die — is die sous nie werd nie) 241.

- kool (iemand 'n — stowe) 241.
 kool (by my —) 241, 306.
 Kool (oom —) 106, 241.
 kop (sy — in 'n bynes steek) 241.
 kop (sy — is op hol) 241.
 kop (geen — of stert van iets uitmaak nie) 241.
 kop (— intrek) 242.
 kop (hulle is — in een mus) 242, 268.
 kop (sy — bymekaar hou) 242.
 kop (sy — verloor) 75, 242.
 kop (iemand se — was) 242.
 kop (— en skouers bo iemand uitsteek) 73, 242.
 kop (al staan hy op sy —) 41, 242, 321.
 kop (hy laat nie op sy — sit nie) 243.
 kop (die — laat hang) 23.
 kop (— uittrek) 57.
 kop (iemand voor die — sien, maar nie in die krop nie) 243.
 kop (sy — stamp) 243.
 kop (op die —) 243.
 kop (die spyker op die — slaan) 243.
 kop (dan laat ek my — afkap) 171.
 kop-en-kop 243.
 kop-en-punt (— slaap) 243.
 kopsku (— wees) 243.
 koring (jou — staan nog groen op die land) 244.
 korrel (— vat) 58, 64.
 korrels (die — werk met hom) 34, 93, 244.
 kort (hier te — en daar te lank) 43, 244.
 koud (die woord was nog nie — nie) 244.
 koud (as die kos — word, ens.) 244.
 koudlei (iemand —) 58, 244.
 koutjie (eers die — dan die vroujie) 245.
 kraai (wat weet 'n — van Sondag) 245.
 kraaie (deur die — bespreek wees) 59, 245.
 kraaie (so warm dat die — gaap) 245.
 kraaie (as jy nie daardie mond gehad het nie, het die — al lank jou oë uitgepik) 59.
 kraaie (al moet die — dit uitbring) 245.
 kraal (dis net so in my —) 50, 245.
 kraal (in iemand se — kom) 33, 58, 64, 165, 245.
 kraalhek (— staan) 33.
 Kraandraai 98.
 krediet (iemand vir iets — gee) 245.
 kreef (nes 'n — agteruitboer) 246.
 kremenaadjie 328.
 kremenaadjie (moenie — braai voor die wild geskiet is nie) 37.
 Kretie en Pletie 3, 68, 84, 246.
 krip (by die — staan) 47, 246.
 kripkristen 57.
 kripperd 23, 33, 47, 58.
 kripvreter 47, 246.
 krokodilrane 246.
 kromhoutsop (hy het — gedrink) 36, 54, 93, 246.
 krop (dit steek in my —) 246.
 krop (ek kan dit nie — nie) 247.
 Kruidjie-roer-my-niet 247.
 kruie (sy — was te sterk) 36, 93, 247.
 kruik (die — van die weduwee) 82.
 kruis (— na krag en krag na —) 85, 247.
 kruis (elkeen moet sy — dra) 85.
 kruis (elke huis het sy —) 85, 247.
 kruis (dis my —) 85.
 kruit (hou jou — droog) 247.
 krupsies (vol — wees) 247.
 kuil (wie 'n — grawe vir 'n ander, val daar self in) 248.
 kurang 145.
 kurang (jou — sal braai) 64, 65, 248.
 kus en keur 248.
 kwaad (moenie — met — vergelde nie) 248.
 kwas (aan sy —) 248.
 kwelling (— des geestes) 44, 85, 248.
 kwinte (vol — wees) 248.
 Kyk-in-die-Pot 98.

L

- Laai (dis sy ou —) 66, 249.
 laaie (baie — hê) 66, 249.
 laai-laai-streke 66, 249.
 laaistok (hy lyk of hy 'n — in-gesluk het) 41, 96, 249.
 laaste (op sy —) 249, 337.

- laat (hy is —) 250.
 laat (beter — as nooit) 250.
 laat (weet hoe — dit is) 250.
 lag (wie laaste —, — lekkerste) 38, 249.
 lam 200, 308.
 lam (so mak soos 'n —) 41.
 lammetjie 200, 308.
 land (— en sand aanmekaarpraat) 39, 250.
 lands (— wys, — eer) 20, 38, 44, 250.
 langasemsprinkaan 59, 98.
 Langjan 99.
 Langnek-Kaatjie 91, 106, 225.
 Langnek-Kaatjie (— soen) 34, 36, 93, 106, 145, 186, 225.
 langsaam (alle goeie dinge kom —) 250.
 langsaam (— maar seker) 40, 250.
 lank (— in die land) 250.
 lank (geld —) 12.
 lank (so — as breed) 146, 250.
 lappe (op die — wees) 250.
 lasarus 84, 251.
 later (hoe —, hoe kwater) 38, 64, 250.
 latjiebeen (hy hou vir hom —) 11, 94, 251.
 lawaaiwater (hy het — gedrink) 93, 251.
 leer (dit is lekker om van ander-
 man se — rieme te sny) 251.
 leergeld ('n mens moet — betaal)
 181, 311.
 leeu (hy en die — was deurme-
 kaar) 93, 251.
 leeu (briesende —) 251.
 leeu (Britse —) 79, 251.
 legio 251.
 leisels (die — vat) 252.
 lekker (— wees) 252.
 Lekkerle-en-Swaaropstaan 98.
 lekkerlyf (hy is —) 64, 93.
 Lekkerroog 98.
 Lekkerwyn 98.
 lemoenkop 97.
 lendelam 252.
 lepel (hy het — in die dak ge-
 steek) 6, 36, 252.
 lepel (hy skep die — te vol) 252.
 lepel ('n vrou dra meer uit met 'n
 — ens.) 252.
 lepel (solank soos die — in die
 pappot staan) 96.
 lêplek (hy soek 'n — vir hom)
 253.
 letters (hy het — geëet) 253.
 leuen (al loop die — nog so snel,
 ens.) 34, 41.
 leuen ('n — het maar 'n kort
 been) 253.
 leuens (hy is van — inmekaarge-
 sit) 253.
 leventelfors 99.
 Leviëte (iemand die — voorlees)
 253.
 lewe (te min om van te — ens.)
 39, 253.
 lewe (— en laat lewe) 253.
 lewendig (— dood) 253.
 lewer (hy lyk of 'n vlieg oor sy
 — geloop het) 254, 273.
 lewer (sy — is nat) 254.
 lie (iemand — maak) 254.
 lied (die ou —) 254.
 lied ('n ander — sing) 254.
 lief (— en leed) 39.
 liefde (ou — roes nie) 21, 254.
 liefde (lewe van — en kou wa-
 ter) 254.
 liefde (as die armoede by die
 voordeur inkom, vlie die —
 by die agterdeur uit) 34, 254.
 lieg (— dat die stof so staan) 37,
 41.
 lieg (— dat jy dit met 'n stolk
 kan voel) 255.
 lieg (sy moses is dood om te —)
 255.
 lieg ('n sloot —) 255.
 lieg (— soos tien perde skop) 37,
 255.
 lieg (— dat jy dit met jou toe oë
 kan voel) 255.
 liewe (by ons — Heer) 35.
 linkerhand (laat jou — nie weet
 wat jou regterhand doen nie)
 255.
 links (nie — nie) 255.
 lof (eie — stink) 255.
 lolpot 255, 284.
 lont (— ruik) 255.
 loodkierie 98.
 Loop-en-Omkyk 98.
 losies (vry —) 205, 255.
 lossteek 256.
 luiard (jou —!) 131.
 luiard (loop na die miere, jou
 —!) 256.
 lunsriem 33, 58.
 lyf (alles aan sy — hang) 256.
 lyf (iemand die bene onder die —
 uitslaan) 256.
 lyf (die — vet smeer) 91.
 lyf (hy sal dit uit sy — laat) 256.
 lyk (jy — daarna) 257.
 lyntjie (iemand aan 'n — hou)
 257.

M

- Maag (iets op sy — skrywe) 257.
 maag ('n — soos 'n volstruis) 257.
 maag (sy — vashou van lag) 257.
 maai (— waar jy nie gesaai het nie) 257.
 maai (— en pagaai) 257.
 maak (— en breek soos hy wil) 258.
 maal (twee harde stene — nie) 258.
 maal (aan iemand se kop — oor iets) 258.
 maal (jy is aan die —) 258.
 maaltyd (wie nie pas op sy tyd, is sy — kwyd) 40, 258.
 maan (aan die — vat) 258.
 maan (die horlosie loop na die —) 33, 258.
 maan (loop na die —) 258.
 maan (met die — gepla) 36, 258.
 maan (soos die man in die —) 258.
 maan (die — kom op) 36, 259.
 maanhaar (— van 'n berg) 20.
 maggies 35.
 magtie 35.
 mak 7.
 Malbaar 259.
 man (sy — staan) 14, 259.
 man (hy is my —) 259.
 man (met — en muis) 39.
 mannetjie (die — met die kurk-hoed soen) 145.
 mannetjies-onder-die-kombers 97.
 mantel (sy — na die wind draai) 259.
 mantel (die — is op hom geval) 7, 82, 259.
 Martha 81.
 Martjie Louw 99.
 mas (elkeen moet sien dat hy sy eie — opkry) 54, 260.
 maswerk 54.
 mat (deur die — val) 260.
 maters (sy — is dood) 64.
 matroos (vloek soos 'n —) 260.
 medisyne (hy het te veel — ge-drink) 260.
 meerdere (waar — kom, moet mindere wyk) 260.
 Meerkat 99.
 meet (met die maat wat jy mee — sal jy weer gemeet word) 260.
 meisie (jy sal uit vergroei voor jy 'n — is) 261.
 meisies (dit bly onder ons —) 261.
 Mekieker 99.
 melk (vloeiende van — en heu-ning) 77.
 melkbaard 261.
 melkgesiggie 261.
 melkhaar 261.
 melkkoei 261.
 melkmekaar 99.
 melktande 261.
 meneer (ek — en jy — wie sal dan die wa smeer?) 41, 49, 261.
 mens (die oue —) 112.
 mens ('n — is 'n —) 261.
 mens (die inwendige — versterk) 83.
 mes (die — op die eie keel sit) 261.
 mes (so gou soos jy sê: —) 169, 262.
 Methusalem (so oud soos —) 81, 262.
 meul (Gods — maal langsaam) 262.
 meul (dit is water op sy —) 145, 262.
 meul (eerste by die —, maal eer-ste) 262.
 mis (wat met — omgaan, word daarmee besmeer) 262.
 misoes 58, 262.
 moed (sy — sink in sy skoene) 262.
 moedermelk (met — insuig) 263.
 moedersielalleen 263.
 moedverloor (op — se vlakte) 263.
 moerbeï (vir die swartste — klim jy die hoogste) 263.
 moesoek (— bo —) 122, 266.
 moesoep (— spit) 12, 65, 266.
 mol (die — stoot) 263.
 mond (met die — vol tande staan) 263.
 mond (van sy — 'n skoorsteen maak) 263.
 mond (sy — hou) 263.
 mond ('n groot — hê) 263.
 mond ('n — wat so groot is dat 'n wa met 'n span osse daar-in kan draai) 57.
 mond (hy is nie op sy — geval nie) 264.
 mond (hy gee sy — nie verniet kos nie) 264.
 mond (iemand na die — praat) 264.
 mond (sy — verbrand) 264.
 mond (sy — verbypraat) 22, 264, 273.

mond (— water) 264.
 mond (gaan was jou —) 264.
 mond (as jy nie daardie — gehad het nie, het die kraaie al lank jou oë uitgepik) 264.
 monster ('n —) 264.
 mooi (iemand — kry) 265.
 mooiweer (— speel) 265.
 mooiheid (— vergaan, maar deug bly staan) 265.
 Mooimeisiesfontein 98.
 moord (die — steek) 265.
 moord (van die — niks afweet nie) 265.
 môre (— is nog 'n dag) 265.
 môre (kom ek daar nie vandag nie, dan kom ek ek daar —) 265.
 môrestond (die — het goud in die mond) 185, 266.
 morsdood 266.
 mosdoppie 160.
 moes (sy — is dood) 65, 266.

N

Na (iemand te — kom) 269.
 naald (van 'n — tot 'n koevoet) 269.
 naalde (op — en spelde sit) 74, 269.
 Nabot (— se wyngaard) 81, 269.
 naelskraap (dit was so —) 270.
 nag (so lelik soos die —) 270.
 nagmerrie 270.
 nagskui (hy kom met die —) 270.
 nahou (iets daarop —) 55.
 Nasaret (kan daar iets goed uit — kom) 270.
 nat (nog — agter die ore) 270.
 nat (so — soos 'n kat) 288.
 Nat 97.
 Natte 97.
 Nederlands gekleurde uitdrukkinge 8—9.
 nek (van 'n berg) 20.
 nek (op iemand se — lê) 270.
 nek (iemand die — vol lieg) 271.
 nek (iemand in die — kyk) 22, 36, 271.
 nekslag ('n —) 271.
 nering (die tering na die — sit) 271.
 nes (sy eie — vuilmaak) 271.
 nes (— skop) 271.
 neus (iemand iets onder die — vrywe) 271.
 neus (agter sy — aanloop) 271.
 neus (die snuf in die — hê) 272.

mosterd (— na die maal) 266.
 mosterd (iemand deur die — haal) 266.
 muggie (van 'n — 'n olifant maak) 266.
 muis (as die — dik is, is die koring bitter) 267.
 muis (die — het 'n stertjie) 267.
 muis (so stil soos 'n —) 267.
 muisie (—, —, ek gee jou 'n beentand, gee my daarvoor 'n steentand) 267.
 muisies (klein — het groot ore) 267, 280.
 muisneste (kop vol —) 268.
 munt (met dieselfde — betaal) 268.
 mure (die — het ore) 267, 280.
 mure (teen die — uitklim) 269.
 murg (deur — en been) 268.
 murg (— in sy pype) 269.
 musiek (stil —) 269.

neus (nie verder sien as sy — lank is nie) 41, 272.
 neus (die — optrek vir iemand) 272.
 neus (sy — in alles steek) 272.
 neus (dit lê vlak voor sy —) 272.
 neus (wie sy — skend, skend sy aangesig) 272.
 neus (as 'n vlieg oor sy — loop word hy kwaad) 273.
 neus ('n vlieg het oor sy — ge-loop) 273.
 neus (deur sy — praat) 273.
 neus (sy — verbypraat) 273.
 neus (iemand aan die — lei) 273.
 neus (iemand op sy — laat kyk) 273.
 neus (iemand se — uitsnuit) 273.
 neusie (dit is — verby met hom) 272.
 nierknypers 97.
 Noag (dit lyk of hy uit — se ark kom) 81.
 Noag (hy het van — se sap gedrink) 273.
 nonna 232.
 nood (— leer bidde) 34, 40, 273.
 nood (— breek wet) 273.
 noordewind (die — is in sy broekpype) 98.
 noppies (in sy —) 273.
 nou (iemand in die — bring) 55.
 noustrop-trek 12, 33, 57, 64, 274.
 nugter (dit weet —) 184, 274.

nul (in die jaar — as die hingste vul) 51, 274.
 nul (van — en geen waarde) 274.

nuuts (daar is niks — onder die son nie) 274, 317.
 Nuwejaar (— hou) 274.

O

Oë (sand in die — strooi) 278.
 oë (vier — is beter as twee) 278.
 oë (sy — is te groot vir sy maag) 41, 277.
 oë (iemand op die — speel) 36, 91, 121, 278, 281.
 oë (die — sluit vir iets) 277.
 oë (onder vier —) 278.
 oë (iets onder iemand se — bring) 277.
 oë (na iemand se — kyk) 278.
 oë (die — verblinde) 278.
 oë (sy — nie kan glo nie) 278.
 oë (hy skaam hom die — uit die kop) 278.
 oë (sy — lyk pap) 279.
 olie (— in die vuur) 274.
 olie (— op die water gooi) 275.
 oliekoek 275.
 oliekolonie 99.
 olifant (wit —) 75, 275.
 onbekend (— maak onbemind) 275.
 ondank (— is wêreldsloot) 275.
 onderdeur (oor die — loer) 6, 33, 47, 64, 95, 275.
 onderdeurspring 36, 93, 276.
 onderduims 276.
 ondermaanse 85.
 ongeluk (— kom nie alleen nie) 34.
 ongeluksprofeet 295.
 onklaar (— raak of trap) 33, 37, 46, 92, 275.
 onkruid (— vergaan nie) 276.
 onpassabel 19.
 onraad (— merk) 276.
 onse (hoeveel — gaan op 'n pond?) 62, 96.
 ontslape 35.
 onvanpas 276.
 onwaarheid (— praat) 36.
 onwetend (— sondig nie) 276.
 oog (die — van die baas maak die perd vet) 88.
 oog (geen — vir iets hê nie) 277.
 oog (die — wil ook wat hê) 34, 42, 277.
 oog (uit die —, uit die hart) 277.
 oog (op die —) 278.
 oog (geen — toemaak nie) 279.
 oog ('n — op iemand hê) 279.
 oog ('n — in die seil hou) 55.
 oog 36, 279.

oogappel 279.
 oogvelle (teen sy — aankyk) 279.
 ooilam (die enigste —) 82, 279.
 oop-en-toe (— aankom) 279.
 oor (by die een — in, by die ander uit) 280.
 oorgehaal (— wees) 58, 279.
 oorhoop (— wees) 210.
 oorlam 281.
 oorskot (stoflike —) 35.
 opdraand 57, 64, 113.
 opeet (sy eie woord —) 281.
 opelyf (— hê) 37, 147.
 opgeskeep (— met iemand wees) 54, 281.
 ophang (kos —) 281.
 opsaal (vroeg — om laat te ry) 59, 281.
 opsitkers 61, 234, 281.
 opskeploor (vir —) 3, 281.
 ore (tot oor die — verlief) 280.
 ore (nog nie droog agter die — nie) 280.
 ore (die — laat hang) 280.
 ore (klein muisies groot —) 280.
 ore (iemand die vel oor die — trek) 280.
 ore (my — tuit) 280.
 ore (iemand die — van die kop eet) 37, 280.
 ore (dit sit vuistedik agter die —) 68, 281.
 ore (tot agter sy — rooi word) 281.
 ore (geen — aan sy kop hê nie) 281.
 ore (iemand om die — gee) 281.
 orrelstryk (— gaan) 73, 281.
 os (van die — op die esel) 282.
 os (uit die — uit) 10, 36, 283.
 osse (jong — inspan) 58, 282.
 ossies (al sy — is nie in die kraal nie) 91, 283.
 ou (dis — traan) 49, 283.
 oud (wat jonk is speel graag, wat — is neul graag) 39, 40, 283.
 oud ('n mens is nooit te — om te leer nie) 283.
 oud (ou) gebruik en betekenis 283—284.
 oud (so — soos die Kaapse pad) 283.
 oud (— voor sy tyd) 284.

ouderdom (— kom met gebreke)
34, 284.
ouer (— as tien) 284.
oukolonie 99.
oulap (hy keer 'n — tweemaal
om, ens.) 284.

oulik (sy word —) 95.
oumeid (die — soen) 99.
ouvolk 97.
ouvrou-onder-die-kombers 97.

P

Pa (ek sal nie — staan vir die
kindjie nie) 285.
paai ('n ou —) 285.
paaiboelie 285.
paaie (keer terug tot die oue —)
286.
paal (die — haal) 285.
paal (— en perk stel) 7.
paarle (die — vir die swyne
werp) 285.
pad (— langes hou) 285.
pad (die hele — is syne) 36, 93,
286.
pad (iemand in die — steek) 28,
64, 286.
pad (die — is vir hom te smal)
93, 286.
padda (so waar as kikvors met
— getrou het) 286.
padda (so waar as — manel dra)
33, 41, 286.
Paddadam 98.
Paddadors 98.
padgee (vir iemand —) 62, 286.
pak (— gee) 287.
pak (met sak en — vertrek) 287.
pakaters (sy — maak) 11.
paling (so glad soos 'n —) 287.
pamperlang (by iemand —) 12,
65, 287.
Pangeweer 99.
pannekoek (so plat soos 'n —)
287.
pap (hy lyk —) 92.
pap (praat of hy warm — in sy
mond het) 41, 287.
papbroek 287.
papbroekerig 287.
papbroekerigheid 287.
papelellekoors 4, 287.
papnat 288.
papsag (hy is —) 93.
parade (vir die — wees) 288.
partikulier 3.
pasella (— lkry) 11.
pasoppens (in sy — bly) 33, 288.
passies (hy maak sy — daar) 94,
288.
patat (so waar as —) 288.
patats (met die hele mandjie —)
288.

peet (loop na jou —) 35, 131, 187.
pekel (hy is in die —) 288.
pen (aan die —) 289.
pens (onder die —) 19.
pens (met — en pootjies) 62, 289
penswinkel 97.
peper (— en koljander die een
is soos die ander) 41, 289.
peperduur 289.
peperkorrels 289.
perd (die — sal praat) 81.
perd ('n verkeerde — opklim)
289.
perd (hy laat sy — teen die stang
loop) 95.
perd (liewers 'n maer — as net
'n riem) 289.
perd (die — kon lees en skrywe)
289.
perd (die swart — galop) 29, 61.
perd (jy kan 'n — by die water
bring maar nie laat suip nie)
290.
perd ('n — van 'n ander kleur)
290.
perde (— soek) 59.
perde (die kar voor die — span)
290.
perde (as die — horings kry) 37.
perdgerus 59, 290.
perdjie (gou op sy — wees) 290.
perdjie (hy is oor die — getel) 8.
perdjie (van sy — afklim) 254.
pere (met die gebakte — sit) 288.
piep (die — hê) 291.
Piet (Groot — en Klein —) 106.
Piet Snot 106.
Piet, Poul en Klaas 291.
Piet Potlood 99.
piet-my-vrou 97.
Piet (— in die onkunde) 106,
291.
Pieta 232.
pik (wie met — omgaan, ens.)
88.
pil ('n — sluk) 291.
pimpel (— en pers) 38, 39, 291.
pinkie (hy het meer verstand in
sy — as jy in jou kop) 291.
plan ('n — is 'n boerdery) 292.
planke (— sae) 91, 154.

platjie (hy is 'n —) 292.
 platsak 292.
 plek (iemand op sy — sit) 22, 292.
 plesier (— is nes 'n skilpad in sy dop in, soos jy hom vat, trek hy sy kop in) 240.
 pluimpie (iemand 'n — gee) 292.
 pluus (hy is nie — nie) 36.
 pluus (dis nie — daar nie) 292.
 politiek (met — werk) 292.
 Politiekfontein 98.
 pols (iemand —) 292.
 pols (— voel) 292.
 Pompie 99.
 Pontius (van — na Pilatus) 84, 292.
 poot-uit 293.
 pootjie (iemand —) 293.
 pop ('n —) 293.
 popgesig 293.
 poppe (die — is aan dans) 293.
 positiewe (by sy —) 293.
 pot (— en ketel is ewe swart) 289, 293.
 pot (die — verteer) 294.
 pot (daar is geen — so skeef nie, ens.) 294.
 pote (hou jou — tuis) 293.

potjie (met iemand 'n — loop) 294.
 potjie (hul eie — krap) 294.
 praatjies (— vir die vaak) 294.
 presentperd ('n — moet jy nie in die bek kyk nie) 8, 290.
 probeer (— is die beste geweer) 294.
 proef (iemand op die — stel) 294.
 profeet ('n — is nie geëerd in sy vaderland nie) 295.
 profete (ou — is dood, en die jonge eet brood) 82, 295.
 profete (is Soul ook onder die —?) 82, 295.
 pronk (hy — daar) 95, 295.
 proses (kort — maak met iemand) 296.
 pruim (dit lyk of hy nie — kan sê nie) 296.
 prys (iets vir dieselfde — verkoop) 296.
 psalm (ook 'n noot in die — hê) 296.
 psalm (daar begin die —) 296.
 pynkeller 99.
 pyp (— tabak) 19.
 pyp (iemand 'n lelike — laat rook) 296.
 pype (my — is toe) 13.
 pypkan (iemand —) 36, 296.

R

Raad (na tyd kom —) 40.
 raap (— en skraap) 39.
 rabbedoe 297.
 randeier 20, 59, 297.
 randeier (elke nes het sy —) 297.
 randjies (— se kant toe staan) 60, 297.
 ratel (so taai soos 'n —) 59.
 reën (dit — ou meide met knopkieries) 33, 51, 297.
 reën (na — kom sonskyn) 207.
 reën (dit gaan seker —) 297.
 reën (voor die — tuiskom) 298.
 reënboog (gaan staan onder die —) 261.
 regkom (alles sal —) 30, 42, 63.
 rem 57.
 remskoen 32, 57, 115, 298.
 remskoenparty 57.
 reis (goeie —! sikspens die pond) 96.
 renons (die — in iemand hê) 298.
 renostervel 340.
 rente (lewe van sy — en teer van sy kapitaal) 51, 298.
 rep (in — en roer) 298.
 ribbe (jy kan sy — tel) 298.

ribbe (leen jou g— uit, en k— deur jou —) 298.
 ribbebeen (hy het sy — gekry) 82, 299.
 rieme (sy — styfloop) 58, 299.
 rieme (— losraak) 57.
 rieme (iemand se — sny) 94.
 rieme (die — neersit) 6, 46, 299.
 rieme (sy — is dertien) 13.
 Riemland 58.
 riemspring 36.
 riemtelegram ('n —) 299.
 Riemvastyd 98.
 ring ('n mens kan hom deur 'n — trek) 299.
 rissies (— bo peper) 122.
 ritteltits (die — kry) 299.
 roer (so reg soos 'n —) 39, 41, 300.
 roer (aan die — van sake) 300.
 rol (hoe sterk is sy —?) 299.
 Rome (— is nie in een dag gebou nie) 300.
 romp (— en stomp verkoop) 39, 300.
 rood (môre — water in die sloot) 300.

rooi (ek het amper oor die — bult gery) 13.
 rooi ('n oulap se — maak mooi) 33, 40, 300.
 rooi haar 44.
 rooi (hy is —) 301.
 rooi baadjie 300.
 rooinek 32, 301.
 rooitaal (— gooi) 301.
 Rooivers Bul 99.
 rook (daar is nooit 'n — of daar brand 'n vuurtjie) 301.
 room 301.
 roos ('n — tussen twee dorings) 301.

Sa (— maak) 302.
 saai (wat jy —, sal jy maai) 302.
 saak (dit maak nie — nie) 302.
 saakklappe (tot by die —) 19.
 saamtrek 57.
 Saartjie (— soen) 186.
 sabbatsreis ('n hele —) 302.
 saggies (handel — met die jongeling) 303.
 sak (iets in sy — steek) 303.
 sak (iemand in die — hê) 303.
 sak (iemand die — gee) 72, 303.
 sak ('n — sout met mekaar op-eet) 87, 303.
 salf (daar is geen — aan te smeer nie) 304.
 salig 85.
 Salomo 41, 81, 304.
 Samaritaan (die barmhartige —) 304.
 Samaritane (die Jode en — hou nie gemeenskap, ens.) 85, 304.
 Sandtrapper 99.
 sandtrappers 97.
 Saterdagdaand (— klaargekom (van 'n plek)) 82.
 sê (dit — nie) 305.
 sê (maak soos ek —, maar nie soos ek doen nie) 305.
 Seal 66.
 see (die — kan dit nie afwas nie) 305.
 see (daar sal nog baie water in die — moet loop) 305.
 seekoeirib 91, 97.
 seël (die — op iets druk) 305.
 seep (so glad soos —) 41.
 sekretaribene 59.
 sekretarisdraf 59.
 semels (as jy jou met — meng, ens.) 88.

rot (verheug jou nie in 'n dooi — nie) 301.
 rot (hy is 'n ou —) 301.
 rottingolie (— gee) 36.
 roukoop 301.
 rouriem ('n —) 33, 301.
 rug (van 'n berg) 20.
 rug (jy kan maar 'jou — vet smeer) 302.
 rug (sy — is breed) 302.
 Rugseer 98.
 rus (die ewige — ingegaan) 35.
 ry (iemand —) 302.
 ryperd (jou —!) 131, 213, 302.
 ryswater (— drink) 33, 91, 302.

S

sermeinpeer (so suur soos 'n —) 58, 69, 96, 305.
 sestig (jy is —) 305.
 settelaar (jou —!) 3.
 sieke (die — dra die gesonde) 22, 40, 60, 306.
 siel (op sy — kry) 306.
 siel (iemand se — uittrek) 306.
 siel ('n — van potklei) 306.
 siel (by my —) 241, 306.
 siele (hoe meer —, hoe meer vreugde) 306.
 sien (dis die laaste —) 33.
 sigaretbeentjies 97.
 siks (by my —) 68, 241, 306.
 sikspens (soos 'n nuwe — lyk) 41, 307.
 Simson 81, 307.
 sinagoge 307.
 sisewinkel (die hele —) 307.
 sit (hy — daar goed in) 307.
 skaap 307.
 skaap (een brandsiek — steek die hele trop aan) 308.
 skaap (as hy 'n blinde — wil wees, ens.) 59.
 skade (deur — en skande word 'n mens wys) 308.
 skaduwee (nie in iemand se — kan staan nie) 308.
 skaduwee (hy is bang vir sy eie —) 309.
 skalt en walt 3, 68, 124.
 skape (— aanja) 177.
 skape (baie mak — gaan in een kraal) 308.
 skape (hy soek — en beeste) 94, 177.
 skapie (ou —) 200, 308.
 skapies (— bymekaarja) 59, 308.
 skapies (al sy — is nie in die kraal nie) 20, 36, 58, 308.

skatjie (ou —) 200.
 skatlam 200.
 skeermes ('n tong soos 'n —) 300.
 skelm (jou —!) 131.
 skelmstuk (van — aanmekaaarge-sit) 309.
 skepsel 85, 309.
 skeur (laat —) 184.
 skeur (die wêreld —) 309.
 skietdag (dis aldag — ens.) 58, 310.
 skik (in sy —) 310.
 skilpaddraffie 98.
 skip (as my — met geld kom) 310.
 skobbejak 310.
 skoën (as die — jou pas ens.) 310.
 skoën (hy weet waar die — hom druk) 311.
 skoene (in iemand se — staan) 310.
 skoemaker (—, hou jou by jou lees) 311.
 skoëriem (nie werd om sy — te ontbinde nie) 82, 310.
 skoënsole ('n mens kan — van sy lippe sny) 37.
 skof (die laaste —) 57, 311.
 skoffel 311.
 skoolgeld (— betaal) 311.
 skoonheid (— vergaan ens.) 40.
 skoonskip (— maak) 311.
 skoonveld (dit was —) 311.
 skoonveld (— maak) 312.
 skoor (— seek) 312.
 skoorsteen (van hier te sit sal die — nie rook nie) 312.
 skoot (mooi —) 22, 58, 312.
 skoot (die — hoog deur hê) 10, 34, 36, 58, 93.
 skorriemorrie 312.
 skouer (die — aan die wiel sit) 72, 312.
 skree (— dat die huis antwoord gee) 41.
 skrifgeleerd 312.
 skrikkeljaar 312.
 skrobbering (iemand 'n — gee) 312.
 skroef daar is 'n — los) 313.
 skulp (uit sy — kruip) 313.
 skurwejantjie 97.
 slaai (in iemand se — krap) 11, 95.
 slaan (iemand — dat hy opslae maak) 37, 41.
 slaap (oor iets —) 313.

slag ('n — slaan) 313.
 slag ('n — om die elmboog) 313.
 slag ('n — hê) 313.
 slag (op — kom) 314.
 slag (hy kom met 'n — om die arm) 28.
 slang (daar is 'n — in die gras) 186, 314.
 slang (as dit 'n — was, dan het hy jou al lank gebyt) 314.
 slap (nie laat — lê nie) 314.
 slawetyd 314.
 sleeptou (iemand op — neem) 314.
 sleeptou (iemand aan die — laat bly) 46, 314.
 sleg (laat — lê) 314.
 sliertjie ('n — weghê) 36, 93, 314.
 sloot ('n — eet) 177.
 sluk ('n goeie — op 'n bottel) 315.
 Slypsteen 99.
 smoor (dit — hê) 315.
 smoordronk 93.
 smoorverlief 315.
 snaar (met — en stramboel) 12, 65, 315.
 snaar ('n ander — aanroer) 315.
 snoeren (de — zijn hem in lief-like plaatsen gevallen) 44, 85, 315.
 Snuif-in-die oë 98.
 snuifknippie (in 'n —) 316.
 Sodom 316.
 Sodom en Gomorra 81.
 seek (— wat hy nie verloor het nie) 92, 316.
 soetlandsit 94, 316.
 Somers (Antjie —) 105, 316.
 son (hy kan nie sien dat die — in 'n ander se water skyn nie) 316.
 son (laat die — nie ondergaan oor jou boosheid nie) 317.
 son (jy kan net so goed die — verduister) 317.
 son (so waar as die — aan die hemel skyn) 317.
 son (— in die weste, luiaard op sy beste) 38, 317.
 son (die — kom op, trek toe jou kop) 151.
 Sondag (— langer as Maan-dag) 317.
 sondebok 317.
 sondejammer 317.
 Soon (die — des mensen) 85.
 soort (— seek —) 42, 101, 317.
 sop (iemand in sy eie — laat gaar kook) 318.

- sout (— op sy stert gooi) 44.
 sout (sy — nie verdien nie) 318.
 sout (iets met 'n korreltjie — neem) 318.
 soutpilaar (soos 'n — staan) 81, 318.
 soutrotting (iemand — gee) 216.
 spaander (laat —) 184, 318 —
 span 57.
 span (uit die — spring) 33, 318.
 spat (laat —) 184, 318.
 speek (die onderste — kom ook bo) 319.
 spek (vir — en boontjies) 319.
 spekskiet 319.
 speld (soos 'n groot — verdwyn) 319.
 speletjie (as die — op sy mooiste is, ens.) 319.
 spit (die — afbyt) 319.
 spitsroei (— loop) 319.
 spoor (in die — trap) 58, 320.
 spoor (— sny) 58, 62.
 spore (twee rye — loop) 320.
 spotter (— se huis brand ook af) 320.
 spotvoël 182.
 spraak (jou — maak jou openbaar) 320.
 spraaksam (— wees) 36, 93, 320.
 sprak (hy — geen sprook) 99.
 spreek (ons — mekaar nader) 320.
 springhaasmaniere 97.
 springmiere 97, 320.
 sprinkaankommandant 98.
 spyt (— is 'n goeie ding, ens.) 321.
 spyt (— se beentjies is gewoonlik te kort) 34, 321.
 staan (agter iemand —) 321.
 staanplek 57.
 staanspoor (van die — af) 33, 57, 321.
 staat (— maak op iemand) 321.
 staatmaker 321.
 stank (— vir dank) 321.
 stapper (met ou dapper en ou —) 39, 321.
 steek (iemand in die — laat) 20, 322.
 steek (iemand 'n — gee) 322.
 steen (wie sal die eerste — werp) 83.
 steen (— en been klae) 322.
 stel (op — en sprong) 322.
 stel ('n — aftrap) 322.
 stem (die — des roepende, ens.) 85, 322.
 sterre (hy kan sy — dank) 74, 322.
 stewels (vier — in die lug lê) 58, 323.
 Stilstaan-en-Afspring 98.
 stoele (op twee — sit) 323.
 stoep (voor jou eie — vee) 323.
 stof (sy — nie laat sien nie) 323.
 stof (dat die — so staan) 323.
 stoffie ('n — aan die weegskaal) 164, 323.
 stok ('n — in die wiel steek) 323.
 stok (iemand voor — lkry) 46, 323.
 stok ('n — voor iets steek) 324.
 stokke (met swaarde en —) 323.
 stokkies (— draai) 324.
 stokoud 4.
 stokperdjie 324.
 stopland (op — sit) 59, 324.
 storie (— vertel) 36.
 streep ('n — hê) 36, 324.
 streepsuiker (— gee) 36, 47, 91, 324.
 strepie ('n — voorhê) 324.
 strooihuis (h₁ het naby die — omgedraai) 13, 30, 61, 91.
 stroom (die — moet sterk wees ens.) 90.
 strop (die — om iemand se nek sit) 44, 324.
 stuipe (iemand die — op die lyf ja) 324.
 stukke (op sy — wees) 325.
 stukkies (van — tot beentjie) 325.
 stukkie (van — tot brokkie) 325.
 suiwer (— uit) 325.
 Sullefink 99.
 sult ('n — van 'n mens) 325.
 sus (— of so) 4.
 sustentasievonnis 99.
 suurlemoensop (daar loop — deur) 64, 325.
 swaap 325.
 swak (as jy — is, moet jy slim wees) 39.
 swanegesang 91, 325.
 swarigheid (— maak waar geen — is nie) 326.
 swart (— maar lieflik) 39, 263.
 swart (— op wit) 326.
 swart (so min soos die — van my nael) 326.
 swartgallig 176.
 swartgalligheid 176.
 swartkraai 98.
 swartmerrie 96, 326.
 swartperd (— galop) 98.
 swartskaaap 326.

swartsepsel 85.
 swartspan 33, 57, 326.
 swawel (een — maak nie somer
 nie) 326.

sweet (in die — van jou aange-
 sig) 326.
 sweetneus 97.

T

Taai (so — soos 'n ratel) 327.
 taaisê (iemand —) 327.
 taal (geen — of tyding) 327.
 tabernakel (iemand op sy — gee)
 36, 82, 91, 121, 327.
 tafel (die — is gedek) 61.
 takke (hoog in die — wees) 36,
 93, 327.
 takke (deur die — wees) 327.
 takke (die — insit) 184, 327.
 talent 327.
 tammeletjie (— kry) 36, 91, 324,
 328.
 tande (sy — wys) 328.
 tande (met lang — eet) 250, 328.
 tande (sy — vir iets slyp) 328.
 tandekraaltjies 222.
 tandetrekker (lieg soos 'n —) 41,
 255, 328.
 tang (so vuil dat jy hom nie met
 'n — kan aanvat nie) 328.
 tanta 232.
 tater ('n swarte —) 329.
 tee (iemand se — daar bitter
 maak) 329.
 tee (sy — was te sterk) 36, 93,
 329.
 teë (alles het sy voor en —) 329.
 teer (dit smaak na — ens.) 40,
 39, 329.
 tekortskiet 329.
 tel (nie in — wees nie) 329.
 telegraafpaal 98.
 tender 3.
 testament (hy kan sy — maar
 laat maak) 36, 329.
 teuels (die — laat skiet) 330.
 Thomas (ongelowige —) 81, 330.
 tien (dit lyk of hy nie — kan
 tel nie) 330.
 tien (as jy kwaad word, tel eers
 —) 330.
 tier (die — het hom gebyt) 93,
 330.
 tiermelk (hy het — gedrink) 93,
 251, 330.
 tierwyfie (so kwaai soos 'n —)
 58.
 tjoutjoukonfyt 330.
 tjoutjouspul 66, 330.
 toegetakel 136.
 toeka (van — af) 67.
 toeplak 331.

toesit 331.
 Toeslaan 98.
 toet ('n man van —) 331.
 toetrap 331.
 toetrek (iemand —) 331.
 tol (— betaal) 331.
 tol (so dronk soos 'n —) 331.
 tone (hy laat nie op sy — trap
 nie) 331.
 tong (die woord is op my —) 331.
 tong (sy — is swaar) 93, 331.
 toon ('n laer — sing) 254, 331.
 top! 331.
 topswaar 332.
 tou (iets op — sit) 332.
 tou (oor die — trap) 22, 33, 37,
 57, 332.
 tou (— in die mond) 322.
 tou (aan die — eet) 57, 322.
 tou (die — vat) 57, 322.
 touleier (die beste — sit op die
 voorbok) 51, 57, 322.
 tou-opgooi 24, 32, 40, 57, 64, 322.
 touwys 57, 64, 333.
 tralies (agter die —) 205.
 tranedal 85.
 Transvaal (k— of betaal is die
 wet van —) 333.
 trap of laat trap 23, 184, 333.
 trap (hoog en laag —) 333.
 Trap der Jeugd 3, 63.
 trappies (die gladde — af) 333.
 trapsoetjies 59, 96, 333.
 tree (daar is maar een — tussen
 ons en die dood) 334.
 trein (die — vertrek nie) 334.
 trekpleister 95, 333.
 treurspel (lyk soos 'n — in sewe
 bedrywe) 11.
 trewwa (ou —) 334.
 trommeldik 334.
 tromp-op (iemand — loop) 13, 33,
 58, 334.
 tronkvoël 182.
 trou (as jy geprys wil wees ens.)
 334.
 trou (— is nie perde-koop nie)
 68, 334.
 tuig (in die — wees) 334.
 turf (sy — sit) 58, 335.
 tuis (— wees in iets) 335.
 twaalf (hy is ouer as —) 41.

twak (dis pure — met hom) 335.
 twak (jou — is nat) 335.
 twee (so waar as tweemaal — vier is) 335.
 tweestertjakkals 59.
 twisappel 335.
 tyd (wie nie pas op sy —, is sy maaltyd kwyd) 40.

tyd (my —!) 35.
 tyd (daar is 'n — vir alles) 335.
 tyd (my lieue —!) 35.
 tyd (— is geld) 40.
 tydelike (die — met die ewige verwissel) 35.
 tyding (geen — goeie —) 335.

U

Uil 336.
 uil (— onder die voëls) 336.
 uil (soos 'n — op 'n kluit) 96, 336.
 uilskuiken 336.
 Uilspieël (kyk soos 'n —) 366.
 Uilspieël (lyk soos — in die maanskyn) 96, 105, 336.
 Uilspieël (— sê: Die hele wêreld haat my, ens.) 42.
 uitbak 337.
 uiterste (op sy — wees) 337.
 uitgegaan 35.
 uitgeknip 337.
 uitgeleer 337.

uitgeslaap 94, 337.
 uitgevreet 337.
 uithaler 337.
 uitkruip (— vir sy suiker) 337.
 uitlek 337.
 uitlooi 337.
 uitoorlê 36, 94, 337.
 uitspanplek (anderkant my —) 33, 57, 353.
 uitsit (iemand —) 95.
 uittrek 338.
 uittrek (hy sal hom — vir 'n ander) 338.
 uitwaai (ek het niks met hom — nie) 4, 64, 338.

V

Vaalpens 63.
 vaalstreep (die — vat) 57.
 vaalwater (in iemand se — kom) 50, 338.
 vandag (nie — se kind nie) 183.
 van der Walt ('n — skoot skiet) 11, 58, 104.
 vanmelewe (— se dae) 338.
 van Noodt (— is dood ens.) 62, 105.
 vark (hy kan nie — vang nie) 36, 43, 91, 338.
 vark (so min van iets weet soos 'n — van politiek) 96. —
 vark (skree soos 'n maer —) 96.
 vark ('n —) 339.
 varkies (al sy — is nie op hok nie) 20, 36, 58, 91, 283, 339.
 vasbrand 339.
 vastrap 339.
 Vastrap 339.
 vastrap (iemand —) 339.
 vat (hy het in die — geruik) 93.
 vat (die swakke —) 339.
 vate (leë — maak die meeste geraas) 339.
 vel 36, 340.
 vel (— en been) 340.
 vel (iemand op sy — gee) 121, 126, 340.
 vel (uit sy — spring) 340.

vel (iemand die — oor die ore trek).
 veld (die — vee) 340.
 veld (in iemand se — weie) 33, 58, 340.
 veld (— wen) 341.
 velletjies (hul — bymekaargooi) 59, 340.
 velskoendraers 97.
 velskoenklap 98.
 velvoolstem 97.
 vere (die — maak die voël) 339.
 vere (hy skud sy — reg daar) 94.
 vere (met 'n ander se — pronk) 340.
 vere (hy het sy wit — gewys) 13.
 vergalgste 341.
 vergroot 36.
 vergrootglas (deur 'n — kyk) 341.
 verhaal (tot — kom) 341.
 verkeer (waar jy mee — ens.) 341.
 verkleurmannetjie 333.
 verleë (— wees met) 341.
 verleë (— wees oor) 342.
 verleentheid (in — bring) 48.
 vermaak (jou nie laat — nie) 48, 106, 342.
 Vermaak (ek is nie — se kind nie) 106, 342.

- versigtigheid (— is die moeder
 der wysheid) 34, 342.
 verstand (jou —!) 131, 342.
 verstand (loop in jou —) 131, 342.
 vervlakste 341.
 vervloekste 341.
 vet (sy — sal braai) 342.
 vet (die — van die aarde) 342.
 vet (so waar as —) 41, 75, 342.
 vierperdewa 61, 290.
 vinger (nie 'n — verroer nie) 50,
 343.
 vinger (gee hom die — ens.) 343.
 winger (iemand om sy — draai)
 343.
 vingeralleen 344.
 vingers (my — jeuk) 193, 343.
 vingers (die — verbrand) 343.
 vingers (lang — hê) 343.
 vingers (deur die — sien) 344.
 vingers (iemand op sy — tik) 343.
 vingers (jy kan dit op jou tien
 — aftel) 343.
 vingers (die — aflek) 343.
 viool (eerste — speel) 344.
 viool (tweede — speel) 344.
 viool 99.
 vis (— nog vlees) 39, 344.
 vis (suip soos 'n —) 96, 344.
 vis (soos 'n — in die water) 41,
 344.
 vis (op droë grond —) 344.
 vis (die — wil nie byt nie) 345.
 visvang (sit en —) 345.
 visvang 59.
 vlakte (op die — sit) 60.
 vlees (— en bloed) 85, 345.
 vleespotte (verlang na die — van
 Egipte) 345.
 vleis (— braai voor jy die bok
 skiet) 13, 58, 345.
 vlerk (— sleep) 94, 95, 345.
 vlerke (sy — hang) 345.
 vlerke (hoër vlie as sy — lank is)
 41, 346.
 vlerke (sy — is geknip) 346.
 vlie (hy wil te hoog —) 346.
 vlieë (twee — in een klap) 4, 346.
 vlieë (soos 'n handvol —) 96, 346.
 vlieë (hy vang —) 346.
 vlieg (hy sal nie 'n — kwaad
 doen nie) 346.
 vlieg ('n — wat in die karring-
 melk geval het) 346.
 vlieg ('n — in die self) 346.
 voël (soos 'n — op 'n tak) 347.
 voël (solank die — vlie, ens.) 95,
 347.
 voëls (hulle is — van een soort
 vere) 347.
 voëltjie (ek het die — al vante-
 vore hoor fluit) 347.
 voet (van 'n berg) 20.
 voet (jou —!) 131, 347.
 voet (geen rus vir die hol van
 sy — nie) 347.
 voet (die beste — voorsit) 348.
 voet (met die verkeerde — uit die
 bed klim) 348.
 voete (oor sy eie — val) 347.
 voete (iets kry —) 348.
 voete (sy — in die wind slaan)
 348.
 voete (leen jou — uit en loop op
 jou hande) 298.
 voetjie-voetjie (— speel) 348.
 voetjie vir voetjie 348.
 voettoeg 11.
 Volmoed 98.
 volstruis (nes 'n —, waar hy
 kom ens.) 39, 41, 51, 348.
 volstruismaag 21.257.
 vonke (uit iemand se — bly) 21,
 33, 349.
 voor (— op die wa) 349.
 voorbok 33, 59, 349.
 voorgestoelte (in die — wees)
 307, 349.
 voorhaak (iemand —) 57, 349.
 voorlê 58, 62.
 voorland 349.
 voorperd 59.
 voorslag (soos 'n —) 58, 59, 349.
 voorslagriempie ('n noot rek soos
 'n —) 37, 41, 57, 96, 349.
 voerspooksele (moenie — maak
 nie) 350.
 voerspring (iemand —) 93.
 Vorentoe-se-Kolk 98.
 vra (— is vry, maar weier daar-
 by) 351.
 Vra-weer 98.
 vrate (sê groetnis vir die —) 91.
 vrede (—, —, en geen gevaar)
 351.
 vrese (die vrese des Heren ens.)
 85, 350.
 vriend (— gaan hoër op) 350.
 vriend ('n — in nood) 351.
 vriende (sê my wie jou — is
 ens.) 351.
 vroeg (hy het — opgestaan) 93,
 351.
 vroeg (— ryp — rot) 88.
 vrolikheid (na — kom olikheid)
 351.
 vrou (die mens van 'n — gebore
 ens.) 21.
 vroueraad (— is goeie raad) 351.

vrug (van die verbode — eet) 352.
 vry (— en frank) 39.
 vryer-hotnot 94.
 vuus ('n mens kan nie — maak sonder hand nie) 352.
 vulletjie 97.
 vure (tussen twee — sit) 352.
 vurk (hy weet hoe die — in die steel steek) 352.
 vuur ('n kooltjie — kom haal) 33, 45, 353.

vuur (— en vlam) 39, 353.
 vuur (vir iemand deur die — loop) 352.
 vuur (— spuug op iemand) 352.
 vuur (naaste by die — sit) 352.
 vuurmaakplek (dis bo mv —) 23, 33, 57, 64, 352.
 vuurslag 353.
 vyeblad (vyeblaar) 82, 354.
 vyselstampers (— en krielwelkrappers) 96.

W

Wa (die — voor die osse span) 290.
 waag (die — die wen) 40.
 waak (by gesonde mense —) 95.
 waaragtig 35.
 waarheid (die — wil nie gesê wees nie) 354.
 waarheid (om die — te sê moet ek lieg) 354.
 wag-'n-bietjie 97.
 wal (iemand van die — in die sloot help) 354.
 wans (uit die —) 10, 36, 283.
 warm 354.
 warm (hy kom nie — by die water nie) 34, 354.
 warm (in — water wees) 75.
 water (die kop bo — hou) 354.
 water (stille — diepe grond, ens.) 41, 51, 169, 355.
 water (Gods — oor Gods akker waternat 288, 355.
 watersopnat 288, 355.
 laat loop) 355.
 wawielore 57.
 wawydoop 355.
 weet (jy — wat jy het maar jy — nie wat jy kry nie) 39, 355.
 weg (die — van alle vlees) 35.
 wel (— en wee) 39.
 wêreld (die — is 'n pypkaneel, elk suig daaraan en kry sy deel) 355.
 wêreld 85.
 wêreld (sy — weet) 355.
 wêreld (die — skeur) 58.
 wêreld (my —!) 35.
 wêreld ('n — van iemand dink) 356.
 wêreld (die — draai met hom) 93, 356.
 wêreld (die ander —) 85.
 wêreld (die — is op sy end) 151.
 wêrelds 85.

weste (buiten — wees) 356.
 wewenaarsgras 97.
 wet (— van Mede en Perse) 356.
 wiele (iemand in die — ry) 356.
 wiel (sy jas is in die —) 13.
 wiel (die vyfde — aan die wa) 33, 356.
 wik (die mens — maar God beskik) 20, 39, 40, 357.
 wikkellwa (met ounooi se —) 96.
 wil (teen — en dank) 357.
 wild (jy is — genoeg maar waar wil jy heen) 357.
 wildehawer (— saai) 75.
 wilgerhout-vuurslag 98.
 Willem (oom — van Heerden is ook onder ons) 13.
 wind (vir — en weer laat groot word) 357.
 wind (soos die — waai) 357.
 wind (deur die — wees) 357.
 windbuks 358.
 windmaalk 357.
 windmaker 357.
 windmakerig 357.
 windmeul (hy het 'n slag van die — weg) 357.
 windsny (— vir iemand) 33.
 windwakker 358.
 wingerd (hy het deur die — ge-loop) 93.
 witbroodswelke 358.
 witman 358.
 wittande (lag) 328.
 witvoetjiesoek 358.
 wolf (— skaapwagter maak) 358.
 wolf ('n — in skaapsklere) 358.
 wolhaar (sy lyf — hou) 94, 359.
 wolsak ('n —) 98.
 Woltoon 97.
 wonderliksens 99.
 woorde (— wek maar voorbeelde trek) 38, 359.

wors (iemand — maak) 35, 146,
 237, 359.
 wragtag 35.
 wragtie 35, 232.
 wrintie 35, 232.

wurg 57.
 wynvlieg 97, 359
 wysie (van sy — afwees) 359.
 wysmaak (iemand iets —) 359.

Y

Ydelheid (— der ydelhede) 359.
 ys (die — breek) 359.
 yster (smeë die — as dit warm is)
 359.
 yster 360.
 ysterklou (— in die grond slaan)
 360.

ysterperd 7, 361.
 ysters (te veel — in die vuur hê)
 360.
 ystervark (gaan — slaan) 11, 95,
 97.

LYS VAN HULPMIDDELE.

(Hier word alleen vermeld dié werke wat by wyse van afkorting in die teks voorkom. Die ander is volledig genoeg aangehaal.)

- Boekng.: Dr. G. J. Boekennoogen, De Zaansche Volkstaal. Bydrage tot de kennis van den woordenschat in Noord-Holland. A. W. Sijthoff, Leiden, 1897.
- Boshoff: Dr. S. P. E. Boshoff, Volk en Taal van Suid-Afrika. De Bussy, Pretoria, 1921.
- Bosman: Dr. D. B. Bosman, Afrikaans en Maleis-Portugees. Noordhoff, Groningen, 1916.
- Büchm.: Geflügelte Worte. Der Zitatenschatz des deutschen Volkes gesammelt und erläutert von Georg Büchmann; 26ste Auflage neu bearbeitet von Bogdan Krieger. Berlin, 1918.
- Cachet, S.D.: J. Lion Cachet, Sewe duiwels en wat hulle gedoen het.
- C. en V.: P. J. Cornelissen en J. B. Vervliet, Idioticon van het Antwerpsch Dialect. A. Siffer, Gent, 1903.
- Changuion: A. N. E. Changuion, De Nederduitsche taal in Zuid-Afrika hersteld. Kaapstad, 1844.
- Cohen: Oude Joodsche Spreekwoorden. Verzameld en toegelicht door Rev. A. Cohen. Naar het Engelsch bewerkt door Dr. J. Herderscheë. H. P. ter Braak, Deventer, 1912.
- Borchardt: W. Borchardt, Die sprichwörtlichen Redensarten im deutschen Volksmunde ens. 2e Ausg. von Wustmann, Leipzig, 1894.
- Dagb. van L. Trig.: Dagboek van Louis Trigardt, uitgegee deur die Z.A. Akademie met inleiding en aantekeninge deur G. S. Preller. Bloemfontein, 1917.
- De Bo: Westvlaamsch Idioticon door L. De Bo. Siffer, Gent, 1892.
- De C. G e b r.: Spreekwoorden en Zegswijzen afkomstig van oude gebruiken en volkszedes door A. de Cock. 2e druk. A. Hoste, Gent, 1908.
- De C. V o l k s g e l.: Spreekwoorden, zegswijzen en uitdrukkingen op volksgeloof berustend folkloristisch toegelicht door A. de Cock. Antwerpen, Deventer, Gent, 1920.
- De C. V r o.: Spreekwoorden en Zegswijzen over de Vrouwen, de liefde en het huwelijk, door A. de Cock. A. Hoste, Gent, 1911.

- Dijkstra: Friesch Woordenboek door W. Dijkstra. Leeuwarden, 1900.
- Du Toit, A f r. S t u d.: Dr. P. J. du Toit, Afrikaansche Studies. Siffer, Gent, 1905.
- D. Wtb.. Deutsches Wörterbuch von Jacob und Wilhelm Grimm.
- Eckart: R. Eckart, Niederdeutsche Sprichwörter und volksthümliche Redensarten. Braunschweig, 1893.
- Franck—v. Wijk: Franck's Etymologisch Woordenboek der Nederlandsche taal, 2de druk door Dr. N. v. Wijk. 's-Gravenhage, M. Nijhoff, 1912.
- Harreb.: P. J. Harrebomée, Spreekwoordenboek der Nederlandsche taal. Utrecht, Kemink en Zoon, 1858.
- Haz.: W. Hazlitt, English Proverbs. London, 1882.
- Herderscheê: Dr. J. Herderscheê, Namen en spreekwijzen aan den Bijbel ontleend. Derde druk. Deventer, 1911.
- Hoeufft: Proeve van Bredaasch Taal-eigen door Mr. J. H. Hoeufft. Breda, F. P. Sterk, 1836.
- Hyam.: Hyamson, A dictionary of English phrases. London, 1922.
- Joos: A. Joos, Waasch Idioticon, Gent, 1900.
- Joyce: English as we speak it in Ireland by P. W. Joyce. London, Longmans, Green & Co., 1910.
- Kil.: Etymologicum teutonicae linguae etc. Cornelii Kiliani Dufflaei. Gron. 1623.
- Klinkert: H. C. Klinkert, Nieuw Maleisch—Nederlandsch Zakwoordenboek, Leiden, 1910.
- Laur.: Bijbel en volkstaal, opgave en toelichting van spreuken of gezegden in de volkstaal, aan den Bijbel ontleend, door Dr. E. Laurillard. 2de druk, Rotterdam, D. Bolle.
- Leopold: Van de Schelde tot de Weichsel. Nederduitsche dialecten door J. A. en L. Leopold.
- Loq.: L o q u e l a door G. Gezelle. Amsterdam, L. J. Veen, MCMVII.
- Mansv.: N. Mansvelt, Proeve van een Kaapsch-Hollandsch Idioticon, met toelichtingen en opmerkingen betreffende land, volk en taal. A. J. van Huffel, Utrecht, 1884.
- Mnl. Wdb. Middelnederlandsch Woordenboek van wijlen Dr. E. Verwijs en Dr. J. Verdam. s-Gravenhage, M. Nijhoff, 1885.
- Moerkerken: Het Nederlandsch Kluchtspel in de 17de eeuw, door P. H. van Moerkerken. Sneek, J. F. van Druten.
- Molema: H. Molema, Woordenboek der Groningsche volkstaal in de 19de eeuw. Winsum, 1887.

- Ndl. Wdb.: Woordenboek der Nederlandsche taal. s-Gravenhage en Leiden, M. Nijhoff, A. W. Sijthoff.
- N.E.D.: New English Dictionary. Oxford.
- N.T.: De nieuwe Taalgids. Tweemaandeliks tydschrift onder redactie van J. Koopmans en Prof. Dr. C. G. N. de Vooy. By J. B. Wolters, Groningen, Den Haag.
- O.K.: Ons Klyntji, Afrikaanse tydskrif. Uitgegee deur die Paarl-Drukkersmaatskappy, 1896—1905.
- Opprel: Dr. A. Opprel, Het Dialect van Oud-Beierland, s-Gravenhage, 1896.
- O.T.: Ons Taal, Afrikaanse tydskrif vir oud en jong. Pêrel, 1907—1909.
- Schonken: F. T. Schonken, Die Wurzeln der Kapholländischen Volksüberlieferungen. E. J. Brill, Leiden, 1910.
- Schra. B S.: Der Bilderschmuck der deutschen Sprache in Tausenden volkstümlicher Redensarten, nach Ursprung und Bedeutung erklärt von Dr. H. Schrader, 5te Aufl. Weimar, 1896.
- Schra. W u n d g.: Aus dem Wundergarten der deutschen Sprache von Dr. H. Schrader, Weimar, 1896.
- Schrijnen: J. Schrijnen, Nederlandsche Volkskunde. Zutphen, Thieme & Cie.
- Seiler: Deutsche Sprichwörterkunde von F. Seiler. München, 1922.
- Sloet: Baron L. A. J. W. von Sloet, De dieren in het Germaansch volksgeloof en volksgebruik. 's-Gravenhage, 1888.
- St.: Nederlandsche spreekwoorden, spreekwijzen, uitdrukkingen en gezegden, naar hun oorsprong en beteekenis verklaard, door Dr. F. A. Stoett. Derde druk, Zutphen, Thieme & Cie., 1915.
- Suringar: Erasmus over Nederlandsche spreekwoorden en spreekwoordelijke uitdrukkingen van zijnen tijd, uit 's mans Adagia opgezameld en uit andere, meest nieuwere geschriften opgehelderd, door Dr. W. H. D. Suringar. Utrecht, Kemink en Zoon, 1873.
- Teirlinck: Is. Teirlinck, Zuid-Oostvlaandersch Idioticon, Gent, 1910.
- Tijdsch.: Tijdschrift voor Nederlandsche taal- en letterkunde. E. J. Brill, Leiden.
- Tuinm.: Carolus Tuinman, De Nederduitsche Spreekwoorden, Middelburg, 1726.
- Vaugh. O u H.: Vaughan, Ou Hendrik z'n stories.
- v. Dale: Van Dale, Groot woordenboek der Nederlandsche taal, vijfde uitgave. 's-Gravenhage en Leiden, M. Nijhoff en A. Sijthoff.

v. Vloten: J. v. Vloten, Het Nederlandsch Kluchtspel, Haarlem, W. C. de Graaff.

Wander: Deutsches Sprichwörter-Lexikon. Ein Hausschatz für das deutsche Volk. Herausgegeben von K. F. W. Wander. Leipzig, F. A. Brockhaus, 1867—1880.

Welters: H. Welters, Feesten, Zeden, Gebruiken en Spreekwoorden in Limburg. Wed. H. H. Uyttenbroeck, Venloo.

Werda: Geïllustreerde nasionale tydskrif vir die Unie van Suid-Afrika. H. de Graaf, Potchefstroom. Mei 1913 tot April 1914.

Wright: Joseph Wright, The English Dialect Dictionary.
